

Hibru

Hibruhüندی anihondümborihindeimbimbo pas sürü papımarandı

God ai ahandi nimorindi süngu sihefımbı hoafımayu

1 ¹Horombo God ai afındımbı afındı moatükuni süngure haya sihefi amoao mami ranaheimbo ahandi hoafi hoafiyomo-rundeimbı-yomondi yafambe süngure haya hoafiyundüri marandı. ²İga asu hapondani bidifırani si ndanambe-ane God ai ahandi Nimorindi yafambe süngure haya hoafiyumunımbıani. Nimorindi sünguyu God ai munguambo moatükuni sünü hifi ra nafımarandı. Raniyu asu ai Nimorımboya, ai munguambo moatükuni ra ahandi yangırımbeyo-wamboane yahuhaya kafoariri hiniğımariri. ³Ranani asu Nimori ranai God ahandi si adükari ranambe himboamupui-randeimb-ani. Ranani asu ai Afındandı fi wusındamündümbı nou anüngu. Ranane asu ahandi hoafındı ıginindi ranambo mungu moatükuni ra kikihamındı anıngo. Ranane asu sihefi moaruwai hohoanımo foafoefembo ratüpuri ra moendire haya süngunambo hafu Bogori Hondüندی wari hondü warani bogori hondümbıfi mamaru.

Nimori ai sünambeahındı nendi ıgasündeamboanı

⁴Godındı Nimori ai adükarımbıfi tüküfiyuane asu sünambeahındı nendi ai rani hoarehi tükümefundı. Mami yare ra nou-ane Ape God ai ahambo ‘Wandı Nimori’ yahu dükarırühi adükari ndüri ra sagadowohü asu sünambeahındı nendambo ndüri akidou masagapuri.

⁵İga God ai mami-sımboanı moai sünambeahındı nendi ranahamumbo mamımbo amboanı hoafiyuhüya,

“Hapo ro sahea, ‘Seana wandı nimor-anafi,

- nga haponda ro sihafi Apembo-yaheamboanahi,” ’ asahi,
Buk Song 2:7
- yahu. Asu asukai moai sunambeahindi nendi mamimbo yahuya,
 “Ro ahandi afindindamboyahi,
 nga asu ai-amboani wandi nimorindumbui,” *2 Samuei 7:14*
- yahu. ⁶ Nga ndeara ai ahandi amongo nimori mami hifina koafoefimbo
 yahuhaya hohoanimoyuhü nimarumbo, asu ai mami yare hoafiyuhü
 yahuya,
 “Munguambo sunambeahindi nendi rani amboani moani ahambo
 yanggir-animbo hohoanimo-ndimondowohü, ‘Ai yanggir-ani
 adukarayu,’ mbisimo,” *Io 32:43*
- mehu. ⁷ Hoafi nda ndahuraiyo ai sunambeahindi nendambo yare
 hoafiyuhü yahuya,
 “Aiana sunambeahindi nendambo weri nahurai nafirapurühi,
 asu ahandi ratupuriyomo-rundeimbi ranahamumbo hai imami
 nahurai nafirapuri-randeimb-anemo,” *Buk Song 104:4*
- mehu. ⁸ Nga ahandi Nimori ranahambo God ai yare hoafiyuhü yahuya,
 “O God, sihafi nginindi hifandarandi ranana koadürumbo-
 koadürumbo hohane,
 Se sihafi nendi ranaheimbo mbumundi hohoanimo sungu anandi
 hifandirandüri arandi.
- ⁹ Seana nine-moatükuni mbumundayo ranahambo
 yafohorowandühanafi,
 nga asu nine-moatükuni farifarumbayo ranahambo
 yiboaruko-rowandühanafi.
 Ranimbo-hündamboyo sihafi God ranai Adukarimbore diboniyunini
 hiningimareanina hihifi-hihifayafi,
 sapo sihafi wandafi mamimbo yahurai hihifi-hihifi
 segopurikoate-a,” *Buk Song 45:6-7*
- mehu. ¹⁰ Ai asukaiyu Nimorimbo yare hoafiyuhü yahuya,
 “O Adükari, horombo bidifirani hondü se hifi nafira mbura
 asu sihafi warinambo nimoamo sunü ra nafimarandi.
- ¹¹ Rani-moatükuni ranai ana awandihomboe,
 nga seana moani rando yahurai yanggiri nimboamboyafi.
 Rani-moatükuni ranai ana munguambo sapo hoeari rawefeyo nou
 yahurai wonimbindingboe.
- ¹² Asu se warambeimbi hoeari momondefeyo nou rando
 rani-moatükuni ra momondo-wamboyafi.
 Asu se randowandani
 rani-moatükuni ranai nindou hoeari ngorü güdeandani ngorü
 himboayu nou randifemboe.
 Asu seana nggiri ngorüpoani findafi,

nga moani koadürümbo-koadürümbo yahurai yanggiri
 nimbafimboanafi,” *Buk Song 102:25-27*
 mehu. ¹³ Nga God ai moai sünambeahindi nendambo mamimbo amboani
 yare hoafiyuhüya,
 “Wandi wari hondü warani se nimarifi,
 nga rananimbo asu süngunambo sihafi hürütümbi nindou
 ranaheimbo sihafi yirümbo hoarehi hiningindiheandürani,
 asu se yiri pühindafi nimandifi,” *Buk Song 110:1*
 yahu. ¹⁴ Sünambeahindi nendi ra asu ninemoa? Aiana Godindi
 diborihindi nend-anemo. Aiana Godindi ratüpuri ratüpuriyomo-
 rundeimbi yanggir-anemo, asu ai koamarihepur-anemo sapo nindou
 aboedambofe-ndürimboayu ranaheimbo farihefe-ndürimbohünda.

Nindoumbo aboedambofe ranana adükari hamind-ane

2 ¹ Ranimboane awi sihiri moani nine hoafi himborimayefi ra
 nginindi safi kikihindi-humindafi hohu ranahambo süngundi-
 humboane. Rananimbo asu sihiri ngiri rani-moatükuni ranahambo
 gübüsüboadi-hundühi funindihehundi. ² Horombo God ai sünambeahindi
 nendi-yomondi yafambe süngure ahinümbi hoafi hoafiyumbühündi
 nginindi megoro ranahambo anihondümbo-femboane. Nga asu nindou
 düdi ai süngufekoate-ayu-ane asu himborikoate-ayu-ane ranana nindou
 ranai nine-moatükuni moaruwai ramareandi simogodühi tijirifombü
 hohoanimo masahümündi. ³ Ranimbo-hündambo-animbo asu adükari
 hamindi aboedambofe-mayo ra sihiri himborindafühi gigirana-mboefeyo
 ana, ra asu nüngundihu mafefoehua? Sapo Adükari ai ahandihoariyu
 aboedambofe hohoanimo ranahambo weangurühi hondü wataporimbo-
 marand-ane. Raniyo asu nindou didiyei himbori-mayei ranai
 ranana yihoefimbo anihond-anesi masei. ⁴ Mami yare God ai ahandi
 aboedambofe hohoanimo anihond-anesi yaho hoafi ra ahei fihü türe
 haya adükari nginindi moatükuni, asu hepünüfeimbi moatükuni afindi
 ranambo ahei hoafi ra anihond-ane yahu nafuimemuni. Raniyu asükaiyu
 Yifiafi Aboedindi rani-poanimbo rani-poanimbo nginindi ra moani
 ahandi hohoanimonambo yanggiri nafiramündi yibobo-mareandüri. Asu
 ranimbo-hündambo-animbo sihiri gigirana-mbofepoani, nga himborayehi
 ra kikihisafi-yimindimboane.

Aboedambofe-rambo Nindou bogori

⁵ Simbori niŋgo hohoanimo tüküfemboayo ranahambo wataporimbo-
 arihundi ra God ai moai sünambeahindi nendi bogorimbofe hifandiyo
 niŋgombo diboniyu hininggireapuri, nga wani. Nga nindoumboyu
 ramareandi. ⁶ Refembo-mayoyosi, nga asu Godindi bukambe ngorü-kimi
 yare hoafiyowohü yahoya,

“Nindou ai sihafi himboahü ninea,
asu God se ranaheimbo hohoanimoyafai?

Nindou nimori ranai nini-moatükuni-mayei-amboyafi
se ranaheimbo didiboado-rowandüri hafarand-a?

⁷ Sapo se nindou aheimbo moani bodifombo sünambeahindi nendi
ranai nimoamo-yomondani

asu aheimbo rani-hoarehi rowandüri hiningi-marowandür-anesi.

Ŋga asu se ahambo ŋginindi sabado hawa ai adükari hamindi hond-
ani safindo hawa,

ai muŋgu moatükuni ranahambo bogorimbofi
mbüniŋgu-wamboane,

⁸ Se nindou ranaheimbo muŋgu moatükuni ra ahei hoarehimbeyo-
wamboane safi hawa hiningi-marowandür-ane,” *Buk Song 8:4-6*

meho. Ai rani-moatükuni rareandühi muŋguambo moatükuni eŋgoro ra
nindou hoarehi hiningi-mareandür-ane. Ŋga asu moai hapondanambe ana

hoeirihunda nindou ai muŋguambo moatükuni eŋgoro ra hifandihüdi,
ŋga wani. ⁹ Ŋga sihiri Sisasimbo hoeirihuri! Bodifomboyu God ai ahambo

sünambeahindi nendi-yomondi hoarehi hiningimariri. Asu ahandi
moani hipoambofe hohoanimo rani-süŋgunambo muŋguambo nindou

ranaheimbo süŋguna yifimbiyu yahuhaya. Haponda sihiri hoeirihura
Sisas anüŋgu God ai ahambo himboamupui-randeimbi ŋginindi sagado

hayambo ai adükari hamindi hond-ani ehundo sapo ai asübusi ranifihi
yifimayu ranimbo-hündambo wambo. ¹⁰ God aiana muŋgu moatükuni

ra nimindih-ani asu ai muŋguambo moatükuni ra nafimaranda
tükümeŋeyo. Ai ahandi nimori afindi ranaheimbo semündündüri hafo

aboedambo-fendürimbo asu ahandi himboamupuimbo-randeimbi
ranambo yibobofe-ndürimbo mehu. Ranimboane asu God ai Sisasimbo

asübusi süŋguyo ahambo boatei hondü ndore nafirümündi hiningimariri.
Ranimboyu asu Sisas ai-animbo nindou aboedambofe-rambohündambo

horombofe bogor-ani. God ai rani moatükuni ramareandi ra moani
mbumundi hamind-ane. ¹¹ Sapo Nindoumbo sürühoeimbi hohoanimo

sagadüri-randeimbi ranani asu nindou sürühehindeimbi-mayei rananei
muŋguambo aiana Afindi mami ranahandi nimori yaŋgir-anei. Ranimbo-

hündambo wamboane asu Sisas ai ŋgiri aheimbo wandi akohoand-anei
yahundürimbo amoaniŋgi-ndu. ¹² Asükaiyu ai hoafiyuhü yahuya,

“God, Ro wandi akohoandi ranaheimbo sihafi ratüpuri ranahambo
wataporimbo-ndihandürimboyahi.

Muŋgu afindi fandife-ambe ro sihambo kakisaondi-haninühi God
adükar-ani mbisahanini-mboyahi,” *Buk Song 22:22*

mehu. ¹³ Asükaiyu ai yare hoafiyuhü yahuya,

“Ro ahambo yaŋgiri ŋgusüfo pandihinühi anihondümbo-ndihini
ŋgamboyahi,” *Aisaia 8:17*

mehu. Asükaiyu yare hoafiyuhü yahuya,

“Ro ndanimboahi God ai wambo muṅguambo nimori masendiri rani-babidimbo,”

Aisaia 8:18

mehu. ¹⁴Sapo nimori ranai nindou fimboyahi nimboei-ambe asu Sisas ai-amboani mami yare ai ramehindi nahurai tüküfi nindoumbofi haya manüṅgu. Hifi ndanihü ahandi yifi süṅgu sapo Satan yifiyorambo hohoanimo nimindihü anüṅgu ranahambo raguanambo-ndihini yahuhayamboyu tüküme fiyu. ¹⁵Nindou yifimbo yihimboyei habodei marihündi. Muṅguambo si maho ra ai hifi ndanihü nimboei-ambe ra yifimbo yihimbombo ranai kikihisafi-ramindindüri manüṅgo. Rani-süṅgumboyu Sisas ai hifi ndanihü yifimayu aheimbo yifi yihimbombo ranambeahindi aboedambofe-ndürimbohünda. ¹⁶Sihiri rani-moatükuni ra fifirihundi, Sisas ai moai sünambeahindi nendi farihendüri randi, ṅga Abrahamindi ahuri mami farihendüri arandi. ¹⁷Mami rani-süṅgumboyu asu ai-amboani ahandi wandafi mami ramehindi nou muṅguambo moatükuni ra ahandi fi amboa mami yare yahurai tüküme fiyo. Raniyu ai hipoambore-randeimbi asu ndore hohoanimoyu Godimbo sai-randeimbi bogori adükarimbofe tüküfembohündambo nindoumbofi tüküme fiyu. Ai ramefiyu ra sapo nindou ahei moaruwai hohoanimoyei arihündi ranahambo ahandi horinambo gogorihendürimbo-hündamboyu. ¹⁸Ranimbo-hündambo-animbo asu nindou daboe nine moaruwai hohoanimo refe hoeifembo moatükuni tükefendüri ranaheimbo fandihendürimbui sapo ahambo amboani rani-moatükuni ra tüküme fendowa tiṅjirifo ra marore hayambo wambo.

Sisas ai Mosesimbo ṅgasündirimboani

3 ¹Ranimbo-hündambo-animbo sürühoeimbi wandafi mami, siheimbo amboani God ai wand-anei mehündür-anei. Awi se sapo Sisasimbo diboadondihi hohoanimondei. Ai Godindi hoafi semindi ho-randeimbi asu Godimbo sihai-randeimbi adükari bogor-ani. Sihiri ahambo anihondümborihu mburihu wataporimborihu arihundi. ²God ai ahandi ratüpurimbo-hünda Sisas ahambo kafoariri hiniṅgimarir-ani. Ranani asu Sisas ai Godindi ratüpuri moani ndore ratüpuriyu-randeimbayu. Sapo Moses ai Godindi worimboyahi maniboadei nendi-babidimbo moani ndore ratüpuriyu marandi nou-ani. ³Sisas aiana Mosesindi ndüri ranahambo ṅgasündeandeimb-ani, sapo nindou wori worimboarandi ranai ndürümbiyuwuhi asu worimbomarandi wori ranai moan-ane. ⁴Awi sapo muṅguambo wori ra nindou mami ai worimbondandani animbo fondarimboesi. ṅga awi muṅguambo moatükuni ranamboani God ai yangir-animbo nafiramboani. ⁵Moses ai Godindi ratüpuriyu-randeimbi nindouyu haya moani ndore Godindi nendi muṅguambo ranaheimbo hifandimarandüri hu. Ramareandi rananimbo-animbo asu

God ai nini-moatükunimboyu süngunambo wataporimboayu ranahambo nafuirandüri marandi. ⁶Ŋga Kraisi ranai-ani Godindi Nimoriyu haya moani ndore Godindi wori nahurai-mayei ranaheimbo hifandarandüri. Ŋga ŋginindi niŋgo hohoanimo ranahambo kikihisafi-rihumindifühi hihifi-hihifiyefühi Adükari ranahambo himboayefi ana, asu sihiri ahandi wori nahurai-ayefi.

Godindi nendi aheimbo harihefe nimari hohoanimoane

⁷Ranimbo-hündambo-animbo asu sihiri Yifiafi Aboedi hoafi-memunimbo türüboadi-humboane. Ai yare hoafiyowohü yahoya,
 “Asu haponda se Godindi yafambahündi hoafi himborindeihi ana,
⁸se ŋgiri himbo-sihimondihendi,
 sapo sihei amao mami horombo ai wosihofori hohoanimoyeihi wandi hoafi mbahirihehi marihündi nou.
 Nimi wohi furikoate-reandühi nimboei-ambe ai himbori-koateyeihi wambo moani yarihi sisindirihoeimari-hindiri.
⁹Ranihü ai nimboeimbo ro nine ŋginindi moatükuni 40 himbanimbo ratüpurimayahi muŋguambo ra hoeimari-hindiyosi.
 Ŋga wambo sisindirihindirühi ai nüngu-nahurai-yuke masahündiri.
¹⁰Raniyahi asu ro nindou wandi ratüpuri hoeimarihindi ranaheimbo ŋginindi-riharühi hoafiya-handürühi sahiya,
 ‘Aiana muŋguambo si ra ro hohoanimoayahi sünguri-hindühi-yeipoani,
 ŋga ai wandi hoafiyaheimbi ra yiboaruko-rihindahanei,’ masahi.
¹¹Ranimboyahi asu ro ŋginindi-rihandürühi dabari-yaheandühi sahiya,
 ‘Nindou ranai sapo ro aheimbo harihefe nimarimbo hifi masahandüri ranambe ŋgiri ŋgei,’ masahi,” *Buk Song 95:7-11*
 mehu.

¹²Wandafi mami, se hibadihümbö. Ŋga sihei mbusümo nindou mami ai ahandi ŋgusüfoambe hohoanimo moaruwai tükündifendowohü anihondümböfoe-koatendeihi asu ai sapo God yangiri koadürümbo nünguwebi-mayu ranahambo hiniŋgindiri haya hohoanimo rani süngundüfimbui. ¹³Ŋga sapo God ai si ranahambo hoafiyuhü, ‘Hapo,’ mehu ra awi niŋgomboane. Ŋga rananimbo asu haponda ndefeambe se siheihoari muŋguambo si aho ranihi simbori farihefirüdehi ŋgei. Ŋga hibadihümbö nindou mami seambeahindi ai ahambo hohoanimo moaruwai tükündifendowohü tikai hoafindindoani asu ai hoafi himborikoate-ndühimbo mamikari hohoanimondümbui. ¹⁴Sapo horombo bidifiri si hoani Kraisi ŋginindi anihondümbö-marihuri hefi nou yahurai hefi-hefimbo süngunambo bidifirani yifayefi ana, sihiri Kraisi

ngunindimbo-ndahumboyefi. ¹⁵Ŋga asu se rani hoafi himborimaye ra mitanindü-hümündimboyei, sapo ai yare hoafiyowohü yahoya,

“Haponda se Godindi yafambehündi hoafi himborindeihi ana,
se himbo-sihomo-ndihehindi sapo horombo sihei amoa mami ai
Godindi hoafi himborikoate-yeihi mbahimari-hehindi nou,”

Buk Song 95:7-8

meho.

¹⁶Nindou didiyei sapo Godindi yafambehündi hoafi himboriyei hehi asu rani-moatükuni ranahambo süngufekoate mbahimari-hehinda? Nindou munngu ranai ana sapo Moses ai Isip hifambeahindi semündündüri mahu rani-yei ramehindi. ¹⁷Nindou daboe God ai 40 himbanimbo nginindimararu hu-a? Ai ramefiyu ana nindou sapo moaruwai hohoanimoyei hei asu ai nimi wohi furikoate-reandühi yifisafimaye ranaheimboyu nginindimarandüri.

¹⁸Asu nindou daboe God ai dabarifihi horombo hoafi hoafiyuhüya,

“Ai ngiri ro aheimbo harihefe nimarimbo hifi masahandüri ranambe ngei,”

mehu-a? Sapo nindou ahandi hoafi yihoaruko-rihindühi mbahimari-hehindi ranaheimboyu yare hoafimayundüri. ¹⁹Ranimbo-animbo awi sihiri hoeindihumboane. Sapo ai Godindi hoafi anihondümbofe-koatemaye ranimbo-hündambo wambo-animbo asu ai ngiri harihefe nimarimbo hifi God hiningimareandi ranambe ngei.

Godindi nendi-yei harihefe nimarimbo

4 ¹Ŋga God ai aheimboya, ai harihefe nimarimbo ranambe ngeimboyei yahuhaya horombo hoafimareandi ra yanngorombo-wambo sihiri rani-moatükuni ranahambo wataporimbo-marandi ra ndahumindemboyefi. Awi sihiri ranahambo ndondihu hibadihumboane, Ŋga nindou mami ai harihefe nimarimbo moatükuni ranambe hokoate-ndu haya bodiboembui. ²Ŋga sihiri amboani Godindi aboedi hoafi ra himboriyefi-mboanefi, sapo amoa mami-maye ai yarihi himborimaye nou. Ai hoafi ra himborimayeiyosi, Ŋga asu ai ranahambo anihondümbofe-koateyeihi süngufekoate-maye ranimbo-wambo moai ndoreandüri. ³Nindou sihiri hoafi ranahambo anihondümbo-rihundeimbi ana, harihefe nimarimbo ranambe hefi-rihundeimb-anehi. Sapo rani-moatükuni ranahambo God ai yare hoafiyuhü yahuya,

“Ro ranaheimbo nginindi-yahandürühi dabari-yaheandühi sahiya,

‘Ai ngiri sapo ro aheimbo harihefe nimarimbo hifi segudürümbo-mayahi ranambe tükündahindi,’ masahi,” *Buk Song 95:11*

mehu. Ai Moses nünngu-ambe rani hoafi ra hoafimayu. Ŋga horombo ai munnguambo moatükuni nafiramündi mbura ahandi ratüpuri ra munngumayo. ⁴Ŋga Baiborambe ngoründühi rühi 7 si ranahambo sapo yare hoafiyowohü yahoya,

“God ai ratüpuriyu humbo 7 si rani-simboaniyu wari hare mamaru,”

Stat 2:2

meho. ⁵Mare mami rani-moatükuni ranahambo asükaiyu yare hoafiyuhü yahuya, “Nindou ranai ngiri sapo wandi harihefe nimarimbo hifi ranambe ngei,” mehu. ⁶Israer nindou ranai weangurühi hoafi aboedi ranahambo himborimaye aiana moai harihefe nimarimbo hifi ranambe hei sapo ai rani-moatükuni God ai hoafimayu ranahambo anihondümböfe-koatemaye ranimbo-wambo. Ijga asu nindou amurimaye aiana ranambe ngeimboyei. ⁷Ranimbo-hündamboyo asu süngunambo God ai asükaiyu ngorü si ra hiniñgi-mareandi, sapo si ranahambo dükareandühi “ndani si” mehu ra. Godindi hoafi mbahirihefe si afindi himbani ra ho-ane rani mbusümo Defitindi yafambe süngure haya God ai hoafiyuhü yahuya,

“Asu haponda se Godindi yafambahüdi hoafi himborindeihi ana, se ngiri himbo-sihomondihehindi,” *Buk Song 95:7-8*

mehu. ⁸Ijga asu Sosua ai nindou ranaheimbo sapo God ai harihefe nimarimbo hifi ra horombo hoafimayu mbasagadürü-mbonana, asu God ai ngiri asükaiyu sünguna ngorü si tüküfemboayo ranahambo wataporimborandi. ⁹Ra rawefeyo nou-ane asu Godindi nendi ranaheimbo amboani harihefe nimari si ra awi mbaningondüri sapo God 7 sihi wari hare mamaru nou. ¹⁰Nindou düdi ai sapo Godindi harihefe nimarimbo hifi ranambe ahu ana, nindou ranai ahandihoari ratüpuri moendire haya nimarüamboani sapo God ai-amboani müngu moatükuni nafira humbo wari hare mamaru nou. ¹¹Ranimbo-hündambo-animbo awi sihiri amboani rani harihefe nimarimbo moatükuni hifi ranambe tüküfembo hütihütindefimboane. Ranimbo asu nindou mami ai-amboani ngiri sihiri ranambeahi tüküfembo gübüsi-boadeamuni sapo nindou ai aheihoari Godindi hoafi ranahambo süngufekoate-yeihi bodimefoehindi nou. ¹²Godindi hoafi ranane yangiri niñgombo ngingindi ratüpuri ratüpuriyohü aningö. Aiana yihimindi hamindiyo hayamboane asu pisao yiboboani yihimindi-yoweimbi ranahambo ngasündeamboane. Godindi hoafi ranai ana ragu safambe kefoendühi sapo yifiafi asu yangiri niñgombo hohoanimo ahafe mamambe-marineandi, hamindi türand-ambe asu efu nimaro-ambe amboani ragu keboemboe. Ranane asu ai nindou-yafe ngusüfoambe hohoanimo ragu amaro ranahambo türüfoare arandi. ¹³Ijgiri nini-moatükuni Godindi himboahü dibonapindife yagodo. Nindou müngu God ai nafimarandi ranai ana ahandi himboahü weindahi yangirane. Ijga God ai süngunambo sihefi hohoanimo müngu yibobondeambui.

Sisas ai sihefi Godimbo saimbo bogori adükar-ani

¹⁴Sihefi Godimbo sai-randeimbi bogori adükari Sisas, Godindi Nimori, ranai sapo God amaru ranambe nimoamo mahafu. Ijga awi

sihiri ranimbo-animbo nini-moatükunimboyo anihondümbo-rihundühi weindahi wataporimborihu arihundi ranahambo ŋginindi-safi kikihindi-humindefimboane. ¹⁵ Sihiri sihefihoari ana moaruwai hohoanimo ranahambo hifinambofembo ŋginindi-yefipoani. Iŋga asu sihefi Godimbo sai-randeimbi nindou ranai ana sapo nindou sihefimbo hipoambofemuni-koatemayu ra nahuraiyupoani, ŋga wani. Iŋga rani-moatükuni ra yahurai-ane, nindou ranai-amboani sihiri rawehundi nou afindi mamikarambo moatükuni ranai yare hoeimareriyesi, ŋga ai moai moaruwai hohoanimoyu. ¹⁶ Ranimboane awi sihiri moani mbiro-koate God moani hipoambore-randeimbi hifanda nimaruwani ahambo sowana ŋgefimboane. Ranambe animbo sihiri amboawiyei yaho hohoanimo asu moani hipoambore arandi ra sihefimbo fehefemböhünda ndahumündemboyeŋfi sapo sihiri semindimbo hohoanimoyeŋfi amboani.

**Sihefi Godimbo sai-randeimbi bogori adükari Sisas
ai-animbo aboedambo-ndeamunümbui**

5 ¹ Muŋguambo Godimbo sai-randeimbi bogori adükari nindou ana sapo nindou-yei mbusümonindi God ai kafoariri hiniŋgimarirani. Ranani asu nindou ranai muŋguambo nindou ranahei moaruwai hohoanimo ranimbohünda Godimbo moani saimbo asu ahambo ninihondi hifokoefe sihefembo-hündamboane kafoariri hiniŋgimariri. ² Ranane asu nindou ai fifirifekoate-yeihü mamikariyei arihündi ranaheimbo himboari hoafendühi hibadarümbui, sapo nindou-mayeŋfi ranai-amboani aheihoari ŋginindi niŋgokoate-yeihü-wambo. ³ Ranimbo-wambo ai Godimbo nine-moatükuni hifokoare sihenda hori pirayo ra ŋgiri nindou didiyeŋfi moaruwai hohoanimomayeŋfi ranaheimbo-hündambo yangiri randeandi. Iŋga ai-amboani ahandi moaruwai hohoanimo ranimbo-hündambo kameihü rareandühani. ⁴ Godimbo sai-randeimbi bogori adükarimbofe ndürümbi moatükun-ane asu adükari ratüpuri ra ŋgiri nindou mami ai ahandihoari ranimbondahe nimboambo mbüsü, ŋga wani. Iŋga moani God ahambo kafoaririmboani rani ratüpurimbohünda sapo Aranimbo boateŋfi Godimbo sai-randeimbimboriri kafoariri hiniŋgimariri nou. ⁵ Mami yare yahuraiyo, Kraŋs aiana Godimbo saimbo ra bogorimbofe adükari ndürümbiyo niŋgombo-mayu ra ahandihoari moai bogorimbofi nüŋgu, ŋga wani. Iŋga Godiyu ahandi ndürü adükari sagadowöhü hoafiyundühi yahuya,

“Seana wandi nimor-anafi,

ŋga haponda ro sihafi Apembo-yaheamboanahi,” *Buk Song 5:7*
mehundo. ⁶ Asu God ai asükaiyu yare hoafiyuhü yahuya,

“Awi seana wambo sairambo bogorimbo-ndafo rando ndühümeambo
nimboamboyafi
sapo Merkisedek referambohönda manüŋgu raniŋfihi tündo
hawambo,” *Buk Song 110:4*

mehundo.

⁷Sisas ai hifi ndanihü yangiri nunguambe Godimbo sapo ahambo yifihündi aboedambofimbo-mayu ranahambo ai moani pukuna hoafiyuhü aranihimboahi hümoariyuhü didibafiyundühi hoafiyundo marandi. Sisas ai himboari hoafendiyu haya Godindi hoarehi nungumbo-wambo God ai ahandi hoafi ra himborimayundo. ⁸Sisas ai Godindi Nimoriyusi, nga nini-moatükuni tijirifo afindi ahambo tükümfendo ra ahambo yamundifiwani asu ai Godindi hoafi ra süngufe homböhündamboyo tükümfendo. ⁹Raniyu asu ai tijirifo moatükuni ra ndeara yare nafamündi mbura rananimbo asu ai nindou didiyei ahandi hoafi süngurihi arihündi ranaheimbo koadürümbo aboedambo-fendürimbo nimindihifi tükümfeyu. ¹⁰Raniyu asu God ai ahambo fi sai-rambohünda Sisasimbo bogori adükarimboriri hiniŋgimariri sapo Merkisedek rasüngure marandi ranifihi türe haya.

Se Godimbo anihondümbofe ho ra hiniŋgife-poani

¹¹Rani hoafi ranahambo siheimbo wataporimboyo-ndürimbo ra afind-ane engorosi, nga siheimbo wataporimboyo-ndürimbo ra awi akidou tijümbi saf-ane, sapo se nimai hohoanimo ra puremindi-koateyei arihündi ranimbo. ¹²Afindimbo maho ra se Godindi hoafi yamundife-randeimbi niŋgombomayo-aneisi. Nga awi nindou ngorü ai-animbo Godindi hoafi boakori fifirife ra asukai siheimbo yamundi-mbirihindür-amboane. Se nŋinindi sesi sesimboaye rananeisi, nga asu awi nindou ngorü ai siheimbo titi yangir-animbo dagadürimbui. ¹³Nindou düdi ai titi yangiri simindimboayu ana, ai nimoakidou nou-ani, nga asu ai aboedi mbumundi hohoanimo aho ranahambo yamundife ra moai türüfoareandi. ¹⁴Sapo nŋinindi sesi ranana nindou adükarimboehindi ranahei ses-ane. Nindou yahurai ana ahei hohoanimo ra ndorihi korifoarihi arihündi-wambo asu ai nine-moatükuni aboedayo-ane asu nine-moatükuni moaruwaiyo ranane rani-moatükuni ranahambo türiboadihi fifindihimboyei.

Godimbo anihondümbofe ranahambo sihiri

kikihi safindihu-mündefimboane

6 ¹⁻²Awi ranimbo-animbo sihiri nŋinindi yamundife hoafi rani-sowana sühündahundüh-animbo asu Kristeni-yafe raboakori hoafi yamundifembo engoro ra daboadanambo-ndihumboane. Sihiri nŋgiri kambohoani rani yangiri fondihu asükaindefi findihehu fondihu ndihundi. Asükaindefi nŋgiri sihiri ranahambo wataporimbondihu nŋgefi, nga ranana sapo nda: Ndorihefe-koate ratüpuri daboadanambofe, Godimbo anihondümbofe, rani-poanimbo himoni hundürü hohoanimo, nindou-yeiwami wari nandife hohoanimo, nindou yifihündi asükaiyo

botife hohoanimo asu Godindi nendi yibobofe hohoanimo rani-simboani God yibobondeandani asu bidifiri ai koadürümbo yangiri nimboeimboyei asu bidifirimbo God ai tinjirifo dagadürimbui. Rani hoafi yamundife yangiri ngiri hihirindefi keboehu ndihundi, nga wani. Nga sapo nindou boagiri-yafe yamundife hoafi rananimbo himborindefühi süngundiho nggefimboane. ³ God ai sihefimbo refembo hiningareamuni ana, sihiri randihumboane. ⁴ Nindou bidifiri ai Godindi sürühoeimbi hohoanimo ranambe nimboei, asu sünambeahindi moani saimbo moatükuni ra ai yarihi hoeirihindi asu Yifiafi Aboedi ra ai-amboani sahümündi manimboei. Asu nindou ranai rarihindeimbi ai ahei anihondümbofe ho ra randihi hiningindihi hehi, asu asükaindei nüngundihi hihirindahi Kraisimbo anihondümbo-mandihora? ⁵ Sapo ai Godindi hoafi aboedi hamind-ayo ranahambo fifirihindi ai yarihi hoeirihimboane-wambo. Asu ai Godindi aboedi si süngunambo tüküfemboayo ranahandi nginindi ra hoeirihimboanei. ⁶ Asu ai ahei Kraisimbo anihondümbofe hohoanimo ra moani yarihi hiningarihindi ana, ai ngiri asükai hihirindahi anihondümbondihindi, nga wani. Rani-moatükuni ra refekoate-ayo ana, ngiri randifeyo sapo ai ahei-hoari asükaiyei Godindi Nimori ranahambo nimi keimbi karihe-ndeimbifihini nindou himboahü hifokoarihori pamarihori noumayo-wambo.

⁷ Hoe ranai hifi rani-wami afindimbo peyoani asu hifi ranai hoe ra semindühi nindou nümbüri-marihündi ranahei nümbüri ranambe sesi aboedi tükefeyo ana, God ai rani-moatükuni ranahambo aboedi didiboadore huhani. ⁸ Nga asu hifi rani-wami nümbüri ranai wohafi napo furiyowohü wohi ai furayo ana, ngiri aboedindo. Ranimbo-animbo asu rani-moatükuni ranahambo God ai moaruwaimbo-ndeanda asu sünguna hai-nambo tikirindandani awarindihomboe.

⁹ Nga wandafi mami, ro hoafi afindi tinjümbi ndahurai hoafayefi ra awi siheimboanefi hoafayefisi, nga ro siheimbo rani-moatükuni ranimbo-hünda fifirihündüri-mboanefi. Se ngiri randihi nindou amuri ramehindi nou moaruwaimbo-ndahindi, nga wani. Nga awi siheimbo God ai aboedi didiboado-ndearümbui sapo ai siheimbo aboedambofe-ndürimboayu ranimbo-hündambo. ¹⁰ God aiana nindou hohoanimo mitaniramündi-randeimbiyupoani. Raniyu-animbo asu ai nine ratüpuri se ratüpurayei-ane asu Godimbo ngusüfo parihorühi ahandi nendi ranaheimbo farihehi marihünd-ane asu hapondani amboani yarihi arihünd-ane ranahambo ngiri mitani-ndamündündüri, nga wani. ¹¹ Yihoe fi adükari hohoanimo siheimbo ranana ndahurai-ane. Roana siheimboya, awi se muñguambo moani rani-ratüpuri yangir-animbo randihi ratüpurindei ngeimbo bidifirani hondü rananimbo asu se ninimboyei himboayei ranai anihondü tükümbife-ndüramboane. ¹² Se rani ratüpuri süngufe ho yihoaruko-yihoaruko ranimboanefi ro moei-asefi. Nga se sapo nindou bidifiri Godimbo

anihondümbo-rìhori mburihümbo-mayei sapo Ape ai nini-moatükuniyo segodürimbo horombo hoafimareandi ra asahümündi nou randahindi sefomboanefi hohoanimoayefi.

Sihiri Godindi horombo hoafi ra anihondümbo-ndihumboane

¹³Horombo God ai Abrahamimbo horombo-hoafirirühi ai anihondümbo-randiheamboya yahu dabarimefiyu. Ahambo moai nini-moatükuni ngasündeambo nahurai yanggoro ranambo dabarife-mbohünda, nga wani. Nga raniyu asu ai moani ahandi ndüri ranifih yanggiri dabarifih hoafimayu. ¹⁴God ai yare hoafiyuhü yahuya, “Anihondümboanahi ro sihambo aboedi-aboedi-ndiheaninimboya asu sihafi ahuri mami afindi tükündahimboyei,” *Stat 22:17* mehu. ¹⁵Raniyu asu Abraham ai rani-moatükuni ranahambo himboyuhü nüngu-ane God ai ahamboya, aboedi-aboedi-ndiheaninimboya yahuhaya horombo-hoafimariri. ¹⁶Nindou mami ai dabarifembo yahumbo ra sapo nindou ngorü düdi ai ahambo ngasündiri haya ranahandi ndürinambo dabarindi-fiyuan-animbo asu ahandi hoafi ra nginemindimbo nini-moatükuni simbori hoafi mbusümo enggoro ranahambo wanindimboe. ¹⁷Nindou sapo didiyei ai God aheimbo aboedi didiboado-fendürimbo ahandi nimorimbo horombo-hoafimareandi ra ngiri ngorü süngundiheandi yahuhaya ranimbo weindah-reandühiyu ahandi horombo-hoafi ranahambo nginamündühi dabarimefiyu. ¹⁸Ahandi dabarife-ane asu horombo-hoafife-ane yimbu moatükuni ranana ngiri ngorü-ngorü. Asu rani-moatükuni ranahambo God ai yare hoafimayu ra ngiri tikandeambo rambüsü, nga ranimbo-animbo sihefi ngusüfo ndondeamunimboe. Ranimboane nindou sihiri didiyefi Godindi fikimi aboedamboyahu nimboefeimbi sihiri ana rani-moatükuni ra anihondü hondü tükündifemboe mbisefi hohu God ai sihefimbo horombonambore rani-moatükunimbo himbombo masihemuni ranifih nginindi kikihindi-humindefi nimboefi-mboane. ¹⁹Rani-moatükuni ranahambo himbombo hohoanimo ranana sihefi ningo hohoanimo ranambeahi nimoei furi-furikoate nginindi amaro nahurai-ane. Rani-moatükuni ranana aboedambore-randeimbiyo haya rani-hoarehi nimboefembo ngiri furi-furindefi. Hohoanimo ranambo-animbo God namaruambe ngemboyefi sapo Godimbo sai-randeimbi bogori adükari ai yipuri hoeari rani hundüni kefuai ser wori safambe hamindi ragu hüfu-arandi nou. ²⁰Sihefomböhünda Sisai ai Godimbo saimbohünda bogori adükarimbofi haya God namaruambe ai-boatei kefuai mahüfu. Sapo Merkisedek ai sai-randeimbi bogorimbo-mefiyu ranifih türehaya ai koadürimbo-koadürimbo anüngu.

Merkisedek ai ndürümb-ani

7 ¹Merkisedek ranai ana adükari ngoafi Saremi-yafe bogori adükari nindou sapo Godindi ndüri nimoamo hondayo ranahambo sai-

randeimb-ani. Abraham ai yifiarini-poedi bogori adükari nindou yimbuyimbu-yomondi ami titaboarifoaru hou ranini-poedi mahüfuwa Merkisedek ai nafini hoeiriri haya ahambo Godimbohünda aboed-aboedimariri. ²Asu Abraham ai yifiarini-poedi napo semündü masüfu ra mami 10 yibobore mbura mami bidifiri Merkisedekimbo masagado. Ndüri ‘Merkisedek’ ranana ‘Mbumundi hohoanimoyumbü bogori adükari’ yaho-randeimb-ani. Sapo ai Saremi-yafe bogori adükari nindou-ayu, ranimboane ahandi ndüri ranamboani ‘ngusüfo afurife küfeimbi bogori adükari’ yaho arandi. ³Merkisedekindi hond-afindi, ahandi amoa, ai tüküme fiyu asu ai yifimayu hoafi ra moai akidou amboani yangorowani fifirifeyo. Merkisedek ranai ana sapo Godindi Nimori moani yahurai nou koadürümbo Godimbo sai-randeimbi anüngu.

⁴Awi se Merkisedek ranahambo hoeindihori nüngu-nahurai ndürümbi adükariyu tüküme fiyu ra. Sapo sihefi adükari amoa hondü Abraham ai napo yifiarini-poedi semündü haya ranahambo mami 10 yibobore haya ahambo mami bidifiri masagado ra. ⁵Rifaindi ahui-ri-mami ranai ana Godimbo sihou-rundeimb-anemo. Raniyomo asu nindou ranai yanggir-animbo Israeri-yeimayo mami 10 bidifiri napo ra mami bidifiri sowandümo mbürundamboane yaho ahinümbi hoafi yare megoro. Sapo Godimbo sihou-rundeimbi ranai-amboani Israerihündi-yomo asu Israer ai-amboani Abrahamindi ahui-ri mami-yeisi, nga Godimbo sihou-rundeimbi ai ahei-mayo napo mami bidifiri sowandümo marundi. ⁶Ngga asu Merkisedek ana Rifaindi ahui-ri mamambeahindi-yupoani. Ngga asu ai Abrahamindi-mayo napo mami bidifiri ra semündü mburambo asu ahambo aboedi-aboedimariri sapo nindou Godindi-mayo horombo hoafi semündümbü-mayu ranahambo. ⁷Awi sihiri ranahambo fifirihumboanefi sapo nindou düdi ai nggorümbo aboedi-aboedariri ranai ana ndüri ngginindi adükarümbiyu-wamboane asu aboedi-aboedime fiyu ranai ahandi hoareh-ani. ⁸Rifaihündi aiana Israeri-yeimayo napo bidifiri sowandümo marundi ra nindou yifiyomo marundi. Ngga Merkisedek aiana nindou-yeimayo napo mami bidifiri mami bidifiri semündü marandi, nga ai yanggiri nüngumbü nou-ani sapo Baibor ai yare hoafimayo nou. Ranane asu sihiri yarihu fifirarihundi Merkisedek ai Abrahamimbo nggasündimariri. ⁹Moani hoafimbo randihu hoafindefimboane. Rifaindi ahui-ri mami ai Israeri-yeimayo napo 10 mami bidifiri sowandümo marund-anesi, nga horombo Merkisedek ai Abrahamindi-mayo bidifiri napo masemündu rasimboani Rifaindi ahui-ri mami aho ra ranaheimbo kameihü randi masemündu. ¹⁰Ranimbo Merkisedek ranai Abraham ranahambo nafini hoeirirani Rifai ai tüküfekoate-yuambe ahandi amoa Abraham ranahandi fiambe mamaru. Rani-moatükuni ra moani hoafomboane. Ranane asu sihiri yarihu fifirarihundi Merkisedek ai Rifaimbo amboani nggasündimariri.

**Godimbo sai-randeimbi bogori simbori ai Rifaindi ahuri
mami-memo ranahamundi fondi kosimarihendi**

¹¹ Rifaindi sirambeahindi yanggiri Godimbo sai-randeimbi bogori ra tüküyafu marundi. Moses ai ahinümbi hohoanimo ra nindou Israerihündi ranaheimbo masagadüri, nga Rifaindi ahuri mami ranai hifandimaru homo. Rifai mami-yomondi Godimbo saimbo ratüpuri ra nindoumbo ndombarihoai-mbonana, asu ngiri ngorü-poanimbo Godimbo saimbo bogorimbofe moatükuni ra tüküfeyo. Nga ngorü-poanimbo Godimbo saimbo moatükuni ra Merkisedekindi Godimbo saimbo hohoanimo ranifihü türe hayamboyo, nga Aron Rifaindi ahuri ahandifihü türe hayamboyo poani. ¹² Asu Godimbo saimbo bogorimbofe moatükuni ranai ngorü sünguefeyo ana, asu ahinümbi hohoanimo ranamboani ngorü süngumbifeyo-wamboane. ¹³ Sihifi Adükari sapo ahamboane ndani hoafi nda hoafayo, Aiana nindou ngorü sirambeahindiyu, nga asu Aronindi sirambeahindiyupoani. Moai ahandi sirambeahindi ana Godimbo sai-randeimbi bogori ratüpuri ra nindou mami ai-amboani semüdu, nga wani. ¹⁴ Aiana nindou Suda-mayu sirambeahindiyu tüküme fiyu. Nga asu Moses ai moai rani siri ranahambo dükare hoafiyu Godimbo sai-randeimbi bogori nindou tüküfembo, nga wani. Rani-moatükuni ra sapo ndorihu fifirihumboanefi.

**Sisas ana Godimbo sai-randeimbi bogori adükari
koadürümbo nüngumb-ani Merkisedek nahurai**

¹⁵ Sihiri diboadorihu hoeirihumboanefi ngorü simbori Godimbo sai-randeimbi bogori Merkisedek ramefiyu nahurai tüküme fiyu asu ai Rifaindi sirambeahindi sihou-rundeimbi ranahamumbo ngasündimareapuri. ¹⁶ Ai Godimbo sai-randeimbi bogorimbomefiyu ra moai Rifaindi ahuri yanggir-animbo ratüpuriyo ramboane yaho ahinümbi hoafi menjoro rani-süngu süngurandi, nga wani. Nga aiana awarihefekoate yanggiri nüngumb-ani ranimboane asu ai ngasündeandeimbi bogori sai-randeimbi tüküme fiyu. ¹⁷ Nga Baibor ai yare hoafiyowohü yahoya,
“Seana Godimbo sai-randeimbi bogori koadürümbo-koadürümbo
nimboamboayafi
Merkisedek ramefiyu ranifihü tündo hawambo,” *Buk Song 110:4*
meho.

¹⁸ Horombodidi ahinümbi hohoanimo ranana gigirana-mbofemboane sapo rani-moatükuni ranai aboedi ndorihéfekoate asu sihefimbo fehefemuni-koatemayo-wambo. ¹⁹ Nga ahinümbi hohoanimo menjoro ranai ana ngiri nini-moatükuni aboedi ndemindi ndondeandi. Nga hapondani ana simbori moatükuni horombodidi moatükuni ranahambo ngasündareandi. Rani-moatükuni himboayefi ranambo sihiri God sowanambo akimi ngemboayefi.

²⁰Asu God ai Sisasimbo ahambo sai-randeimbi-mborirühi moai moani hiniñgiriri, ñga dabarifihiyu hiniñgimariri. Nindou bodimondi yaru Godimbo sihou-rundeimbimbo-yafundeimbi ana moai yahurai dabari yanğorowa tüküyafu rundi. ²¹Ñga Godindi dabari sünguyu Sisas ai ahambo sai-randeimbi tükümeñiyu. Rani-simboani God ai yare ahambo hoafiyundowohü yahuya,

“Adükari ai anihondümbo hondü dabarifimboani,

ñga asu ai ñgiri rani-moatükuni ra hihirinde ñgorü süngundeandi. Ñga seana Godimbo sao-randeimbi koadürümbo nimboamboayafi,”

Buk Song 110:4

mehu. ²²Dabari ranimbo-hündambo wamboyo simbori hoafi femindi sihefe moatükuni-mayo ranahambo Sisas ai hoafiyuhüya, rani-moatükuni ra anihondü tükündifemboe, mehu. Ranimboane hoafi femindi sihefe ra Mosesindi ahinümbi ranahambo ñgasündeamboane.

²³Rani-moatükuni ra yahurai-ane: Horombo ana Godimbo sai-randeimbi bogori nindou ra afindi tüküyafu marundane, ñga asu ai yifiyomo rundühi wambo moai ahamundi rani ratüpuri ra gedühi hüramindi ho randi, ñga wani. ²⁴Ñga Sisas ana moani koadürümbo nüñgumbo wambo asu ahandi Godimbo sai-randeimbi ratüpuri ra ñgiri nindou ñgorü ai kosindihai ratüpurindu, ñga wani. ²⁵Ranimbo-wambo-animbo hapondan-ane asu süngunambo muñguambo si aho ranane ra nindou didiyei God sowana Sisasindi sünguyahi ahei ranaheimbo muñguambo aboedambo-ndearümbui. Sapo ai koadürümbo nüñgumbo aheimbo farihefe-ndürimbohünda didibafiyu arandi.

Sisas Godimbo sai-randeimbi bogori adükari ai-animbo sihefimbo fandihemunümbui

²⁶Sapo Godimbo sai-randeimbi bogori adükari ndahurai sihefimbo fandihemunümbui. Aiana moani aboedi sürühoeimbi hamindi hondani. Ahandi fiambe ana moai se hütiyafi yaho hoafi hohoanimo nimarondo. Aiana moaruwai hohoanimoyeimbi ranaheimbo nindou nimboeia ai moani rani-poani hondüyu haya sünambe nimoamo hondani anüñgu. Nindou yahurai-animbo sihefimbo fehefemunimboani. ²⁷Aiana bodimondi Godimbo sihou-rundeimbi bogori adükari nindou yahuraiyupoani. Aiana nimbi-nimbisi moai ahandi fimbohündambo boatei Godimbo ninihondi hifokoare sihai mbura asu sünguna nindou amuri ranahei moaruwai hohoanimo ranahambo yare randi, ñga wani. Ñga aiana moani mamimbo yanğiri randi ramareandi moani koadürümbo ai ahandi fimbo Godimbo sihefembo sapo ninihondi hifokoarefeyo nou refihi. ²⁸Ahinümbi hohoanimo meñgoro ranaiyo nindou ndoyimindikoate-memo ranahamumbo Godimbo sai-randeimbi bogori adükarimbo hiniñgireapuri arandi. Ñga asu Godindi ahinümbi

hohoanimo ra sagado-ambe ahandi dabarife ranamboyo Nimorimbo yariri hiniŋgimariri. Raniyo asu rani-moatükuni ranai ahandi Nimori koadürümbo ndorihoeimbi ranahambo yare hiniŋgimareri. Sapo Nimori koadürümbo muŋgunambo ndorihoei nüŋgumbü-mayu ranahambo.

Sisas ai sihefi Godimbo sai-randeimbi bogori adükar-ani

8 ¹Rani-moatükuni ranahandi nimindi hondü hoafi ro wataporimbo-arihundi ranana sihefi moani yahurai Godimbo sai-randeimbi bogori adükari ai sünambe God Bogori Hondü-mayu ranahandi haŋgifoani amaru. ²Ranambe-ani aiana Godimbo sai-randeimbi bogori adükari ratüpuri ranani ratüpuriyuhü moani sürühoeimbi fondi ranambe anüŋgu. Fondi ra sapo Godimbo hoafiyo-rambo ser wori hondü Adükari ai mafondeandi ranambe, ŋga nindou ai wori ra moai fondundi.

³Muŋguambo nindou didemo sapo Godimbo sihou-rundeimbi bogori adükari niŋgomo arundi ra Godimbo moani saimbo moatükuni sihefembo asu ninihondi hifokofeyoani hori kefoefe-rambohündambo aniŋgomo. Ranimbo-hündambo-animbo sihefi Godimbo sai-randeimbi bogori adükari ranai-amboani nini-moatükuniyo ra awi Godimbo mbisihend-amboane.

⁴Sisas ranai hifi ndanihü mbanüŋgu-mbonana, ai ŋgiri Godimbo sai-randeimbimbo nüŋgu, sapo nindou bidifiri ai Suda-yei ahinümbi hohoanimo rani-süŋgumbo Godimbo moani saimbo moatükuni sihou-arundi nindou ranai maniŋgomo-ndambo wambo. ⁵Moani sürühoeimbi fondi ranambe Godimbo sihou-rundeimbi ratüpuri yaru arundi fondi ranana moani safi hondü sünambeahi eŋgoro ranahandambo sisam-ane. Moses ai sapo sisami moatükuni ser wori-mayo ra fondifembo yahuhaya-mboyuambe God ai ahambo hoafiyundohü yahuya,

“Se rani-moatükuni ra randowandühi ana, sapo hifi wafuambe muŋguambo moatükuni refembo safi hondü sisamirihe nafuimehanini rananimbo rani-süŋgundo worimbondandi,”

Kisim Bek 25:40

mehundo. ⁶Ŋga haponda Sisas ai Godimbo sai-randeimbi bogori adükari ratüpuri raniŋfihi türe haya ratüpurayu hu ranana amuri-yomondi ratüpuri ŋgasündeandeimbi hond-ane. Sapo hoafi femindi aboedi safi sihefembo moatükuni Godindi nendi asu Godi-mayu ranahei mbusümo didiboado-mareandi ranana moani aboedi mbumundi hamindi hond-ane. Rani-moatükuni ra sapo aboedi hamindi hondü horombo hoafifimbihündi süŋgu wambo.

Simbori hoafi femindi sihefe ai horombodidi ranahambo ŋgasündeamboane

⁷Horombo weaŋgurühididi hoafi femindi sihefe-mayo ra moani aboedi ndombarihoai-mbonana, asu ŋgiri süŋguni ŋgorü tükümeŋfeyo ranai

tüküfeyo, nga ranana waniyo. ⁸Ŋga asu God ai ahandi nendi ranaheimbo papi-hoafirandürühi yahuya,

“Adükari ai yahuya, Awi sünguna ro Israerihündi asu Sudahündi rani-babidimbo
simbori hoafi femindi sihefemboayahi rani si ra tükündifemboe.

⁹Rani hoafi femindi sihefe moatükuni ranana ngiri sapo ahei amoa mami-babidimbo Isip hifambehindi koakoma-rihandüri hahi rani-simboani hoafi firihamindi masiheheandi nahurai-yopoani, nga wani.

Nindou ranai wandi hoafi femindi sihefe ra ndofe süngufekoate-mayei-amboyahi asu ro-amboani aheimbo moani yarihe hiniŋgimarihearü, Adükari ramehu.

¹⁰Awi süngunambo ana Israerihündi babidimbo ndani hoafi femindi sihefe ndandihe ndahurai-animbo randiheamboyahi.

Ro wandi-mayo ahinümbi hohoanimo ahei hohoanimoambe hiniŋgindiheandühi asu ahei ngusüfo fihü sürü papindihi hiniŋgindiheamboyahi.

Ro ahei God-ndamboyahi asu ai wandi nendi-ndeimboyei.

¹¹Nindou mami ai-amboani ngiri ahandi mami ŋgoafihündi nindou-mayu ranahambo yamundeandüri asu ahandi srambehindi nindou ranaheimbo hoafindundürühi, ‘Se Adükari fifirindihori,’ mbüsu.

Nimboe muŋguambo nindou ai ndürimbaye asu ndüri-koateyeyi aiana wambo fifirindi-hindirimboyei.

¹²Ro hipoambondi-handürühi ahei moaruwai hohoanimo ranimbo amboawiyeyi mbisa hiniŋgindihearühi, asu ahei mamikari hohoanimo ranahambo moani mitanindi-hamindi-handürimboyahi,”

Jeremaia 31:31-34

mehu.

¹³God ai simbori hoafi femindi sihefe ranahambo simbor-ane yahu wataporimbo-randühiyu asu hoafi ranambo ai weaŋgurühididi-mayo ranahambo muŋguna wamindafimbo-mareandi. Asu nine-moatükuni sapo ai wamindafiyowohü sümboayo ranana ngiri amitata awarindihoeyo.

Hifi ndanihündambo Godimbo hifokoeffe saimbo hohoanimo

9 ¹Weaŋgurühididi hoafi femindi sihefeimbi-mayo ranai ana rani-poanimbo Godimbo didibafife hohoanimo asu nindou nafiyoweimbi-hündi sürühoeimbi fondi Godimbo didibafife-rambo

rani amboani meŋgoro-ane. ²Weaŋguruhi sapo sürühoeimbi fondi ser wori ra yimbumbofe papiyoweimbiyo mafondaro. Weindani papi ranambe ana ram nindifembo fondi niŋgo asu yibadi bret rani-wami Godimbo sihefeimbi-hündi niŋgo marandi. ³Ai hoeari yipurimborihi kumarihindi asu hoeari rani daboadari fondi mami manŋgo ranahambo moani sürühoeimbi fond-ane yahomo marundi. ⁴Wori rani safambe, rani-poanimbo fisiiniriyo-randeimbi Godimbo mandife fondi gorinambo nafirundeimbiyo asu hoafi femindi siheferambo bokis rani-kameihi manimbafe. Bokis ranahambo gorinambo gabudifoefimbiyo haya asu ranambe gor hipiri yaŋgoro-ane asu ranambe mana^a foaru nindundeimbiyo manŋgo. Aronindi nimi-nimi horombo andufuriyoweimbi-mayo asu horombo nimoei yimbufihi God ai hoafi femindi sihefe sürü papimarandi ranai bokis ranambe amboani meŋgoro. ⁵Bokis rani-wami mbanendeimbi sünambeahindi nendi sisami yimbu mapaiarifani Godindi himboamupui-randeimbi ra ahafandi mbusumo meŋgoro. Rani-wami God ai moaruwai hohoanimo ranahambo amboawiyei yahu arandi raniwami mbanendi ŋgurine hena nimarifani marinandi. Iŋga hapondani ana ŋgiri rani-moatükuni ranahambo muŋguna gedühi hamindi watapori-mbondihu ŋgefi.

⁶Muŋguambo moatükuni ra nafirundümo kurarundi ana, Godimbo sihou-rundeimbi ranai muŋguambo si aho ra ai ahamundi ratüpurimbo hohoanimo-yomondühi sapo weindani papimayo ranambe kefoau tüküyafu marundi. ⁷Iŋga wori safambe papi hondü ranambe ana Godimbo sai-randeimbi bogori adükari ranai yaŋgiriyo kefuai tüküfi marandi mamimbo yaŋgiri muŋguambo himbani maho ra. Refihi ai moai moani wari yaŋgiri hüfu randi, iŋga ninihondi hori Godimbo sihefembo sapo ai moaruwai hohoanimoyu marandambo asu nindou ai moani hohoanimokoate moaruwai hohoanimoyei marihündi ranaheimbohünda kameihi semündü hayamboyu hüfu marandi. ⁸Muŋguambo rani ratüपुरi ranimbo Yifiafi Aboedi ranai yare nafuiramunühi yahoya, weaŋguruhi Godimbo sai-rambo ser wori ranai fondarowani ana, Sürühoeimbi Hondü Fondi sünambe wori safambe hombo nafi ra weindahife-koatemayo. ⁹Nimindihindi ra ranane nda. Muŋguambo rani ratüपुरi ser wori ranana sisami nahurai hapondanambe ranahamboane nafuiayomuni. Ninihondi hori Godimbohünda raraofe asihefeyo ana, ŋgiri nindou didiyei Godimbo hohoanimombo sei-arihündi ranahei ŋgusüfo ranai ndondihoayondüri. ¹⁰Iŋga saimbo moatükuni ra sesimbo moatükuni, simindimbo moatükuni, mamikarambo fi popoaifoefembo moatükuni ranana moani fi-hoeari moanambuhü ranahandi ratüपुरi hohoanimo yaŋgir-ane. Iŋga asu

^a 9:4 Mana ra sesi God ai Israerihündambo nimi wofi furikoate-reandühi masagadüri ranane.

rani-moatükuni ra süngundihi ngeiani Godindi simbori hohoanimo tükündifemboe yahumboani

¹¹Krais hapondanambe tüküfimboani, nga aiana munguambo aboedi moatükuni haponda tüküfefeyo ndanahambohünda Godimbo sai-rambo bogori adükarimbofi tüküfimboani. Godimbo saimbo ser wori hondü sapo horombodidi-mayo ranahambo ngasündeandeimbi-mayo. Rani ser wori ranana nindou ai worimbo-rumbo-yomopoani. Asu rani-moatükuni ranai hifini nafiyombo-yopoani, nga wani. ¹²Krais ai moai meme hori asu burmakau hori ra semündü haya Godimbo saimbohündambo kefuai hüfu, nga wani. Nga asu aiana ahandi hori rani-randi semündü hayambo Godimbohünda sehefembo God nimarumbe Safambe Hondü mamimbo yanggiriyu kefuai mahüfu sihefimbo koadürümbo-koadürümbo ningombo aboedambofe-munimbohünda. ¹³Nga nindou bidifiri ai Godindi himboahü moaruwai fiaye ana, asu Godimbo sihou-rundeimbi bogori ranai meme hori, burmakau anamindi hori, asu burmakau yikimindi weindambo mandifimbi-hündi hasüfi rani amboani ahei-wami bubumafoarunda, asu rani-moatükuni ranambo nindou ahei moaruwai fi ra Godindi himboahü aboedi tükümehindi. ¹⁴Nga Kraisindi hori ana rani-moatükuni hohoanimo ranahambo ngasündeandeimb-ane. Sapo Kraisindi fiambe ana moai moaruwai hohoanimo ra akidou-amboani nimaro, nga wani. Asu sapo Yifiafi koadürümbo-koadürümbo nimaro-wembü ranahandi nginindi-namboyo Krais ahandi fi ningombo hohoanimo ra Godimbohünda ninihondi hifokoeffe asihefeyo nou yare hifokoare masihendo. Ranimboane ahandi hori ranai ngiri sihefi fi moanambühi rani yanggiri popoaindihendi, nga wani. Nga aiana sapo sihefi hohoanimo moaruwai ngusüfoambe popoai-marihemuna asu sihiri horombodidi fehefekoate ahinümbi hohoanimo moai süngurihundi. Ranimbo-animbo asu sihiri God yanggiri nunguweimbi ahandi ratüpuri aboedi rani yanggiri ratüpuri-ndemboyefi.

**Kraisindi hori ranai simbori hoafi femindi
sihefe ranahambo nginimaramindo**

¹⁵Ranimbo-hündambo Krais mami ranaiyu simbori hoafi femindi sihefembo moatükuni ra didiboadore semündü tüküfi weindahi-mareandi. Rananimbo asu nindou daboe diboniyu-ndüreimbi koadürümbo-koadürümbo yanggoroweimbi aboedi moatükuni ahei ape ai nimorimbo segodürimbo horombo hoafimareandüri ra ndahümündimboyei. Ndani-moatükuni ra yare yahurai tükümbifeyo-wamboane. Sapo Sisai ai yifiyuhü nindou moaruwai mamikari hohoanimomayei ranambehindi aboedambo-mareandüri ai weangurühididi hoafi femindi sihefe ra yanggoro-ambe ramarihindimbo-hünda.

¹⁶Nindou düdi ai süngunambo yifindamboyahahi yahuhaya, asu ahandi napo ra nindou ŋgorü ai mbisemündu-wamboane yahuhaya, pepafihi sürü pare asihendi ranana sapo nini-moatükunimboyo hoafi femindi asihefeyo nahurai-ane. Nindou ranahandi nimori ai hoafi femindi sihefe hoafi ra süngure huhü afindandi-mayo napo ra asemündu ana, nindou bidifiri ai hoafindeihüya, nindou ranai yifimayu mbisei. ¹⁷Nindou ranai rani-moatükuni sihendeimbi-hündi süngunambo ai yifayu rananimbo rani-moatükuni ranai mami anihondümbo tükündifemboe. Ŋga asu nindou ranai yare hoafi firamündi sihai mbura awi yifikoate yanggiri anüŋgu ana, ahandi hoafi femindi sihefe moatükuni ranai moani yare yanggoromboane. ¹⁸Ranimbo-hündamboyo weangürühididi hoafi femindi sihefe ranai amboani horinambo yanggir-ane rani hoafi ranahambo ŋginemindimbo-hünda yaru marundi. ¹⁹Weangürühi Moses ai muŋguambo nindou ranaheimbo God ai nindumbo rani-moatükuni yanggir-animbo süngundihündi yahuhaya ahinümbi hohoanimo hoafi sürü papire masihendi ranahambo wataporimbo-marandi. Raniyu asu ai burmakau anamindindambo hori memendambo hori ra semündü himoni fongoeffi mbura hisip nimi düdü didareimbiyo asu hamburi sipsipindi ninendi bidifiriyo rani-moatükuni ranambo ahinümbi Buki-mayo raniwami füsikai-füsikaimarandi nindou muŋguambo ranahei wami kameihi. ²⁰Raniyu ai hoafiyuhü yahuya,

“Hori ndanamboanimbo sapo God ai hoafi firamündi sihendühi
rani-moatükuni ra randihi süngundihündi yahuhaya hoafimendüri
ranahambo ŋginindamindimboe,” *Kisim Bek 24:20*

mehu. ²¹Mami yare ramareandi yahurayü Moses ranai hori ra semündü haya, hoafi femindi sihefe ser wori asu muŋgu moatükuni ranambe yanggorowani Godimbo didibafife-rambo moatükuni-mayo raniwami kameihi füsikai-füsikaimarandi. ²²Anihond-ane, sapo ahinümbi hohoanimo ranai hoafiyowohü yahoya, “Muŋguambo moatükuni ranana horinambo yanggiri-animbo popoaindihendani asu asüka aboedindimboe,” meho. Asu hori peyohü popoihefe-koate ana, God ai ŋgiri ambowi mbüsü nindou-yei hohoanimo moaruwai ranahambo.

Kraisindi yifi ana moaruwai hohoanimo awarihoendühane

²³Hifini rotu ser worindi moatükuni ra sisami nahurai-ane, ŋga anihondü hamindi moatükuni sünambe engoro. Ranimbo-hündambo-animbo muŋguambo hifinindi moatükuni ra horinambo popoihefe ranambo aboedi tüküfemboane. Ŋga sünambeahindi hondü moatükuni engoro ranai ŋgasündeandeimbi hori raninambo yanggiri aboedi tükümbifeyo-wamboane. ²⁴Sünambe anihondü hamindi engoro ranahandi sisami nindou ai sürühoeimbi fondi nafiru hiniŋgimarundi ranambe ana moai Krais ai kefuai hu, ŋga wani. Ŋga sapo sünambe

fondi hondü-mayo ranambeahiyo ai Godindi himboahü sihefimbo-hündambo kameihi tüküfimbo ranambeahiyo ai kefuai hüfu anüngu. ²⁵Suda-yomondi Godimbo sai-randeimbi bogori adükari ranai ana ser wori moani safambe hondü ranambeahiyo rani-poani hori semündü haya moani mamimbo yangiri himbani mami-mami randühi kefuai hüfu marandi. Nga Kraisa-ana ai moai ahandi fi ra Godimbo saimbo afindimbo kefuai hüfu randi, nga wani. ²⁶Rani-moatükuni ra rambarea-mbonana, Kraisa ranai tinjirifo afindimbo semündü ra hu-humbo God ai hifi, sünu asu müngu moatükuni ra nafirand-ambe amboani tüküfi, nga wani. Nga asu moani ai mamimbo yangiri hamindi münguambo si aho ranahambo kameihi tüküfemboane ndeara bidifiranambo si ranai tüküfembo yangiriyo-ambe. Moaruwai hohoanimondi nginindi engoro ra Kraisa ai ahandihoari Godimbo sihefimbohünda yifiyowohü awarihefembo-hündamboyo tüküme fiyo. ²⁷Münguambo nindou moani mamimbo-animbo awi yifiyo mburümbo asu süngunambo God ai yibobondeambui. ²⁸Mami yare yahuraiyo Kraisa amboani ahandi fi ra Godimbo sihefembohünda moani mamimbo yangiri nindou afindi ranahei moaruwai hohoanimo ra raguanambo-fembohünda yifimayu. Asükaiyo ai tüküfiyo ra moaruwai hohoanimo ranahambo gogorihefembo yifimboyupoani, nga nindou didiyei ahambo tükümbifiyo sei hehi himboaye hehi ranaheimbo aboedambo-fendürimbo-animbo tükündüfimbui.

Kraisa ai mamimbo yangiri yifimayu

10 ¹Suda-yeimayo ahinümbi hohoanimo ranana sapo nine-moatükuni aboedi süngunambo tüküfemboayo ranahandi-mayo sisami yifiafi nahurai-ane. Asu nindou ai ahinümbi hohoanimo süngurihi-rühündeimbi münguambo himbani aho ra ahei moaruwai hohoanimo ranahambo-hündambo Godimbo ninihondi hifokoarihi sihehi arihünda. Nga rani hohoanimo ngiri nindou Ape sowana hehi arihünda ranaheimbo münguna aboedambo-ndeandüri. ²Nga ahinümbi hohoanimo süngu nindou-yei moaruwai hohoanimo ranahambo raguanambo-reandüra ai aboedi sürühehindeimbi tükümbehi-mbonana, asu ai ngiri moaruwai hohoanimo ranahambo hütüye fi sei hehi hehi rihünda. Rambefembonana, asu münguambo Godimbo ninihondi hifokoefe hohoanimo ra rühisafi hiniñgirihi. ³Nga asu Godimbo hifokoefe sihefe hohoanimo ra münguambo himbani yarihi piyei arihü hehi ahei moaruwai hohoanimo ranahambo hohoanimo korifoefe-ndürimbohünda. ⁴Nga burmakau horane asu meme horane rani-moatükuni ranai ana awi ngiri moaruwai hohoanimo ranahambo raguanambo-ndeandi.

⁵Ranimbo-hünda Kraisa ai ndeara hifina kosimbo yahumbo ai Godimbo hoafiündühi yahuya,

“God, seana sihambohünda ninihondi hifokoe fe sihefe moatükuni ranimbo ana se moai yifiriyafi,

ŋga se wandi fi-safi ranirandi refembohünda yaro masahawandi.

6 Seana ninihondi sihambohünda muŋguambo mandifeimb-ane,

asu moaruwai hohoanimo raguanambo-fembohünda

ŋgorü-poani sihambo sihefembo moatükuni ranimbo ana moai hihifi-hihifiyafi randi.

7 Raniyahi asu ro yarihe hoafiyahühiya, ‘O God, yiniyahi ro nda.’

Sapo sürü paru masihoemo buk ranambe wambohünda yare hoafimayo.

Moani sihafi hohoanimoayafi rani-süngufembo-hünda ro ndeara kosamboanahi,”

Buk Song 40:6-8

mehu. 8 Weaŋgurühi ai yare hoafiyuhü yahuya, “Seana moai yifiriyafi

randi sihambohünda ninihondi hifokoe fe sihefe asu mandife arandi

moaruwai hohoanimo raguanambofembo ranimbo ana,” mehu. Ahinümbi

hohoanimo ra yaŋgorowani rani-süngumbo ninihondi Godimbo

hifokoe fe sihefe hohoanimo ra yarihi arihünda yahu Krai ai hoafimayu.

9 Asükai ai yare hoafiyuhü yahuya, “O God, yiniyahi ro nda. Ro sapo se

hohoanimoayafi süngu yaŋgiri süngufihi refemboanahi ndanimboahi,”

mehu. God ai muŋguambo wamindafi Godimbo sai-rambo moatükuni ra

gigiranambo-reandühani, asu Kraisindi fi Godimbo saimbo moatükuni

ranahandi fondihü simbori kikafoareandi. 10 Sapo Sisas Krai ai God ro

hohoanimoayahi süngu yaŋgiri rambireandamboane mehu rani-süngure

haya asu ai moani ahandi fi ra mamimbo yaŋgiri muŋguambo si aho

ranimbo kameihi Godimbo masihendo. Rananimbo asu sihiri moaruwai

hohoanimo ranambeahindi aboedi sürühehundeimbi animboefi.

11 Suda-yomondi Godimbo sai-randeimbi bogori mamami ranai ahandi

Godimbo ninihondi mandife sihefembo ratüपुरi ra muŋguambo si

ratüपुरiyuhü moani mami rani-moatükuni ratüपुरi yaŋgiriyu raro

ra hu marandi. Ŋga asu rani-moatükuni ratüपुरi ranai ana awi ŋgiri

moaruwai hohoanimo ranahambo raguanambo-ndeandi. 12 Ŋga asu

Krais-ana moani ai mamimbo yaŋgiriyu yifiyuhü ahandi fi ra Godimbo

masihendo muŋguambo si moaruwai hohoanimo ra raguanambofembo-

hünda. Ranani asu ai haponda Godindi wari hondü warani amaru.

13 Ranihü ai Godimboya, ai wandi hürütümbi nindou ra wandi yirimbo

hoarehi hiniŋgimbireandi yahuhaya hifanda amaru. 14 Ai moani

mamimbo yaŋgiri yifiyuhü Godimbo fi ahandi ra sihendühi asu

raninambo ai nindou ranaheimbo moaruwai hohoanimo ranambeahindi

sürühendüri hiniŋgi-mareandüra ai koadürümbo-koadürümbo ndorihahi

animboefi.

15 Yifiafi Aboedi ranai-amboani ranahambo anihond-ane meho. Ŋga ai

Baibor-ambeahi weaŋgurühi hoafiyowohü yahoya,

16 “Haponda awi süngunambo-animbo Israer nindou-babidimbo, ndani hoafi femindi sihefe ndandihe ndahurai-animbo randiheamboyahı,” Adükari ra mehu.

“Ro wandi-mayo hohoanimo ahei hohoanimoambe hiniḡindiheandühi asu ahei ḡsusüfofihi sürü papindihi hiniḡi-ndiheamboyahı,”

Jeremaia 31:33

mehu. 17 Raniyu ai niḡofi hoafiyuhü yahuya,

“Ro ahei moaruwai hohoanimomaye-ane asu moaruwai hamindi moatükuni hondü yarihi arihündi ranahambo amboawiyeyi mbisahi ḡgiri gedambo hohoanimondahi,”

Jeremaia 31:34

mehu. 18 Asu mungu rani-moatükuni hohoanimo ranahambo amboawiyeyi ehü ana, asu moaruwai hohoanimo raguanambofembo Godimbo ninihondi hifokoefe sihefe hohoanimo ranai ḡgiri asükaindo tükündife ndandi.

19 ḡga ranimbo-hündambo-animbo wandafi mami, awi Godimbo sihefe bogori adükari ai moani Sürühoeimbi Hondü Fondi ranambe kefuai hu arandi nou sihiri amboani moani himbokoate God nimaruanbe Sisasindi hori süngumbo keboehu ḡgemboyefi. 20 Sihiri ranambe keboehu ḡgemboyefi simbori nafi rani-süngu. Sisas yifiyuhüyu ai hoeari Godindi nafitambehü mapeniḡo rani mbusümo nafi hifombo yangiri niḡoweimbi nafi ra sübüdimarihendi. 21 Ranimboane hapondani ana sihiri Godimbo Sai-randeimbi Bogori Adükari Godindi wori sünambe ranambeahindi nindou hifanda-randeimbi bogori anüḡu. Ranai Sisas-ani. 22 Sapö aiyu ahandi horina sihefimbo moaruwai hohoanimo sihefi ḡsusüfoambe ranahambo sihiri hüti-ane fi yarihu arihündi sefi-rihundeimbi amaro ra popoai-marihemuni. Asu sürühoeyoweimbi hoenambo amboani kameihı sihefi fi hundürümaramuni. Ranimbo-hündambo-animbo sihefi ḡsusüfoambe moaruwai tikai hohoanimo amaro ra raguanambondi hu mbundi hu asu sihiri moani anihondümbofe hohoanimo rani yangiri ndahumündefi hohu God sowana akimi sühündahu ḡgefimboane. 23 God ai aboedi moatükuni süngunambo sihefimbo saimunimboayu ranahambo horombo hoafimareandi. Ranimbo sihiri hoafiyeyi arihündi ranahambo awi ḡḡinindi nimboefimbo himbondefimboane. Awi ahambo sihiri randeambuı mbise fi anihondümbo-ndihumboane sapö God ai hoafiyumbühündi ai randeambuımo-hündambo wambo. 24 Awi sihiri mamami wandafi mami ranaheimbo hohoanimo-ndefimboane. Asu nindou ai simbori fehefe asu ḡsusüfo pefe hohoanimo ra ahei hohoanimoambe botindihumboane. 25 Awi sihiri ana wandafi mami-babidi mamühi fandife hohoanimo ra refe hiniḡifepoani rühi sapö nindou amuri bidifiri raweahi arihündi

nou, ŋga wani. Ŋga se hoeirihimboanei bidifirani si ra ndeara akimane. Ŋga ranimbo-hündambo-animbo asu sihiri nindou bodimondi ranahei ŋgusüfoambe hohoanimo ŋginemindi-ndürimbohünda tiŋirifondefi ŋgefimboane.

Godindi Nimori ranahambo daboadanambo-fipoani

²⁶Asu sihiri Kraisindi-mayo anihondü hoafi ra fifirihu mburihu, moani sihefi hohoanimonambo yaŋgiri hefühinda, raninambo moaruwai hohoanimo rani-süngu peahu ahefi ana, moai ŋgorü-poanimbo hifokoefe Godimbo sihefeyoani asu ranambo hohoanimo ra raguanambofembo yaŋgoromuni, ŋga wani. ²⁷Ŋga sapo Godindi yibobofemunimbo si tükündifeyowohü nindou Godindi hürütümbi ranaheimbo ŋginindi hamindi hai ranambo tikirindandürimboe ranahambo yihimboyefühi himboayefi rani yaŋgir-ane eŋgoro. ²⁸Nindou düdi ai ahinümbi hohoanimo Moses masendi ra himboriyowohü süngufekoate-ayu ana, nindou yimbuyafani asu ŋgimiyomo ai rani-moatükuni ra ai ramareandi sei hoafiyeiani moani amboawi yaho-koate hifokoarihi marihüdi. ²⁹Asu nindou düdi ai Godindi Nimorimbo daboadi hihirariri ana, se ranahambo nüŋgurihi hohoanimoyeihiyeia? Nindou ranai ana awi afindi tiŋirifo saf-animbo ndemündümbui. Kraisindi-mayo hori ranambo Godindi hoafi femindi sihefe ranahambo ndomarihendi. Hori mami ranamboyo nindou ranahambo hohoanimoambe süriheri hiniŋgimarar-anesi. Ŋga asu nindou ranai hoafi femindi sihefe hori-mayo ranahamboya, rani-moatükuni ana moan-ane, ŋga ndorihoeimbi moatükuni hamindiyopoani yahumbü nindou-ani. Ranani asu ai Yifiafi moani hipoambore-randeimbi ranahambo moaruwai-moaruwai-mboareandi. ³⁰Sapo sihiri fifirihundi Adükari ai yare hoafiyuhü yahuya,

“Nindou moaruwai hohoanimoyeiani rani-süngumbo simbori tiŋirifo sai ana, wandi ratüpur-ane.

Ro simbori tiŋirifo ndeheamboayahi,” *Io 32:35*
mehu. Asükaiyu ai niŋofi ŋgorü hoafiyuhü yahuya,

“Adükari ai ahandihoar-animbo ahandi nendi ra yibobondearümbui,” *Io 32:36*

mehu. ³¹Yaŋgiri koadürümbo nüŋgumbü God ai nindou kikihemindimbo ra yihimbombü moatükun-ane.

Anihondümbofe hohoanimo ra ŋginindi kikihindi-humindefi-mboane

³²Sapo rani-moatükuni siheimbo-so horombombo tükümeŋfeyondüri ranahambo se hohoanimondei! Godindi-mayo si aboedi siheimbo boakifoa-reandürambe rani mbusümo maho ra sapo se tiŋirifo afindi tükümeŋfendüra awi tiŋirifo ranambe hüti-hütimayehei-ane. ³³Se rani-simboani nimboei-ambe ana ŋgoambo nindou bidifiri ai siheimbo nindou

himboahü moaruwai-moaruwaimbo-rihindürühi tiñirifombü hohoanimo masahündüri. Asu se ngoambo nindou ai tiñirifo asahümündi rani-babidimbo-yahindühi se ahei mbusümo nimboeimbo ai tiñirifoayei ra farihehi-ndürühanei. ³⁴Raniyei asu se nindou karabusambe nimboeimbo tiñirifoayei nou se-amboani ai-babidimbo tiñirifomayei. Asu nindou bidifiri ai sihei napo ra ngoambo fufurühümündi hündürani asu se ranimbo hihifi-hihifiyeihei aheimboya, 'I ambirihündi ana,' sei hehi wari hürühümündi-ani ai sahümündi marihündi. Se rani-moatükuni ranahambo ramarihindi ra, sapo sihei aboedi moatükuni hondü koadürümbo-koadürümbo yanggoromboayo ra fifirih hehimbo-wambo.

³⁵Ranimbo-hündambo awi se sihei nginindi hamindi anihondümbofe ho moatükuni-mayo ra wari-hündühümündimboyei, nga yowani.

Ŋga nimboe rani-moatükuni ranahambo takin-animbo God ai aboedi adükari moatükuni ro ndeheamboyah mehu ra ai ndembui.

³⁶Ranimbo-hündambo-animbo God ai nine-moatükuni saimbo horombo hoafimareandi ra semindimbohünda awi se moani sapo God ai nine hohoanimo hohoanimoayu rani-süngu yangiri himboarinambo hibadihümbo ratüpurindei. ³⁷Sapo Baiborambe God ai yare hoafiyuhü yahuya,

“Awi gedamboyo-poani, nga nindou sapo tüküfembo-mayu ranai tükündifimbui.

Ai ngiri gedambo hihiningindeandi.

³⁸Ro hohoanimoayah rani-süngu yangiri rarihindeimbi nindou wandi,

awi ai wambo anihondümbo-rihindürühi mbinimboei-amboane.

Ŋga asu nindou düdi bidifiri ai wambo anihondümbofe ranahambo sisirefiyu ana,

asu ro ngiri nindou ranahambo wudindhini,” *Habakuk 2:3-4*
mehu.

³⁹Ŋga asu sihiri ana Godimbo anihondümbofe hohoanimo ranahambo sisiriyahundühi awarihehundeimbi nindou-yefipoani, nga wani. Ŋga awi sihiri ana Godimbo anihondümborihu hefühi aboedambo-yahundeimbi nindou-aneffi.

Anihondümbofe hohoanimo nimindi hoaf-ane

11 ¹Sapo anihondümbofe hohoanimo ranana nini-moatükunimboyo himboayefi ra tükündifemboe ranahambo sihiri didiboadorihu fifirihündi. Rani-moatükuni ranana sihiri ngiri sihefi himboarinambo hoeindhündi, nga moani hohoanimonambo yangir-animbo rani-moatükuni ra anihondü mbengori mbisemboyeffi. Hohoanimo ra anihondümbofe hohoanimo-ane. ²Horombo amoa ahei anihondümbofe hohoanimo ranimbo-hündambo God ai aheimboya, nindou aboedi

mbumund-anei mehundüri. ³Sihefi anihondüfe hohoanimo-mbohündambo fifirihumboayefi sapo God ai hoafiyuhü ahandi hoafinambo sünü hifi ra nafimarandi ranahambo. Nga rani-moatükuni ra nafimaranda himboarinambo hoeiarihundi ai moani hoeifekoate moatükuninambo randi ramareandi.

Aber, Enok asu Noa ai Godimbo anihondümbo-mariwuri

⁴Aber ahandi anihondümbofe hohoanimo-mbohündambo ai Godimbohünda ninihondi hifokoare mamandeandi. Ai ramareandi ra Ken ai ramareandi ranahambo ngasünde haya Godindi himboahü moani aboedi hamindiyo. Asu ahandi anihondümbofe hohoanimo-mbohündambo God ai ahamboya, aiana nindou moani mbumundi hamind-ani mehu hoafi ra Aber ahambo maho. Raniyu asu God ai nine-moatükuni Aber ai ahambo masagado ra hihifi-hihifiyu marandi. Aber ai yifimayusi, nga awi ahandi anihondümbofe hohoanimo rani-süngumbo hoafi yare hoafiyo ara ho.

⁵Enok ahandi anihondümbofe hohoanimo-mbohünda God ai ahambo nimoamo maserümüduwa asu ai yifi-koate gedühi manüngu. God ai maserümüdu-wambo asu nindou didai moai ahambo hoeiriri. God ai Enok ahambo semündü hafokoate-yuambe rani-simboani ahambo hoafiyuhüya, 'Ro hohoanimoayahi rani-süngu yangiri süngumara hu,' mehundo. ⁶Nga nindou Godimbo anihondümbofe-koate-ayu ana, asu ahambo God ai ngiri siaondifiyu. Nga nindou düdi ai Godindi fikimi sühüfembo hohoanimoayu ana, God ai anüngu ranahambo anihondümbo-mbireand-amboane. Sapo God ai nindou düdi ahambo hüti-hütiyuhü kokoarüri ranahambo takini segodombo ranahambo kameihi anihondümbo-mbireand-amboane.

⁷Noa ahandi anihondümbofe hohoanimo-mbohünda God ai nine-moatükuni sünguna refeyowani tüküfemboayo ra Noa ai hoeifekoate-yuambe ranahambo ahini hoafirürühiya rani-moatükuni tükündifemboe mehu. Raniyu ai Godindi hoafi ra himboriyu mbura, moani ai hoafimayu süngu sip afindi ra nafimarandi ai ahandi aborüdi-babidi ranambe kefoehi nimareimbo aboedamehindi-mayo ra. Raniyo asu ahandi anihondümbofe hohoanimo-mbohünda God ai ahamboya seana nindou mbumund-anafi mehundo. Rani-süngu nindou münguambo ahambo anihondümbo-arihori ranahambo refemboayu nou. Ranimbo-hündamboyo asu Noa ai münguambo nindou ndani hifihündi ranaheimbo nindou moaruwai-anei yaho nafuiyombo nou ramareandi.

Abrahamindi hoaf-ane

⁸Abraham ahandi anihondümbofe hohoanimo-mbohünda God ai ahambo hidibori nafini hifi ngorü segodimbo koehefimbo mehu ra

himbormayau. Ai ahandi hifi hondü hiniᅅgire haya moani fifirifekoate nahanafimbayahi nda ahahi yahuhaya sirimbirowohü mahu. ⁹Ahandi anihondümböfe hohoanimo-mbohünda God ai ahambo hifi ᅅgorü ndahandomboyahi yahu horombo hoafimayu rani hifambe hidibo-hidiborihoei manüᅅgu. Raniyu ai hifi ranihü ser worambe manüᅅgu sapo Aisak ahandi nimori, asu Sekob Aisakindi nimori marine mami rani hifi God ai süᅅguna dagapirani niᅅgomboayafani nou. ᅅga ahafanimbo amboani God ai rani-moatükuni segopirimbohünda horombo hoafimareapiri. ¹⁰Abraham ai ser worambe manüᅅgu, ᅅga ᅅgoafi adükari koadürümbo-koadürümbo niᅅgoweimbi God ai ahandihoari nafimbo hohoanimoyu mbura nafimarandi ra hoeifemboyu himbomayu hu.

¹¹Sara Abrahamindi nimorehi ahandi anihondümböfe hohoanimo-mbohünda ai ahandihoari amboani purüsi nimori-koate niᅅgo ho-hombo boagiri-mayoyosi, ᅅga asu God ai ahambo ᅅᅅinindi masagado nimori wakemindimbo. Raniyo asu Sara ai yare hohoanimoyowohüya, God ai nimori wakindandimboyafi yahu horombo hoafimayu ra ai anihondümboyu hoafimayu, ᅅga ai rani-süᅅgundeambui, yahohaya hohoanimomayo. ¹²Raniyu asu Abraham ai ndeara boagiriyuhü yifimbo yaᅅgirimayusi, ᅅga asu ai afindi nimori burayo ranahei amoao-mayu. Nimori nindou mami yaᅅgiri ranahandambo-hündi burayo ra moani afindi tüküfeihyo sapo mupui sünambe eᅅgorü asu gudikikiri tapuiyowa kikifekoate eᅅgorü yahurai tükümeᅅeyo, God ai ahambo horombo hoafimeindo nou.

¹³Nindou muᅅgu ranai Godimbo anihondümbo-rihori heimbo süᅅguna yifimayei. Ai ndani hifihü nimboei-ambe awi moai sapo God ai aheimbo aboedi moatükuni segodürimbo horombo hoafimayu ra sahümündi, ᅅga wani. ᅅga moani ai aᅅguni nimboeimbo himboari-nambo yaᅅgiri hoeirihindühi hihifi-hihifimayei. Raniyei ai weindahi yarihi hoafiyeihi seiya, 'Ro ndani hifihü nimboefani ro ᅅgorü hifihündi hidibori nindou nou-aneᅅi, moani bodifombo ndani hifihü animboeᅅi,' masei. ¹⁴Nindou ai yarihi yahurai hoafayei ana, sihiri randihu hohoanimo-ndefihüya, aiana ahei hifi hondü aboedi hamindi rani hoeifembo seimboanei yarihi yahurai hoafayei mbiseᅅimboane. ¹⁵Nindou ranai ahei hifihü weaᅅgurühi nimboei mburihü ra hiniᅅgirihi hehi ᅅgoründühi nimboembo weaᅅgurühididi hifi ranahambo hohoanimo pambarihi-mbonana, awi ai koadürana hihiriyahi hei. ¹⁶Wani, ᅅga ai sapo hifi sünambe eᅅgoro hifi ndanihü ᅅgasündareandi rani hifinamboyei hombo sei-hehi hohoanimomayei. Ranimbo-hündambo-animbo asu Godimbo ai sihefi God-ani seimbo ra God ai ᅅgiri aheimbo amoaniᅅi-ndundüri sapo hifi raniᅅihi aheimbo ᅅgoafi adükari nafira hiniᅅgi-mareandambo wambo.

¹⁷Abraham ahandi anihondümböfe hohoanimo-mbohünda God ai ahambo yari hoeimariri ranambo asu ai ahandi nimori Aisak

ra Godimbohünda hifokoefi sihefimbo hohoanimomayu. Abraham ranahamboyu God ai nini-moatükunimboyu ahambo refimboayu ranahambo horombo hoafimarira fifirimareandi. Iḡga asu Abraham ai ahandi nimori mami hamindi-mayu ranahambo Godimbohünda hifokoefi sihefimbo hohoanimomayu. ¹⁸Sapo God ai Abrahamimbo Aisak ranahamboyu horombo hoafirirühi yahuya “Aisak ranahandambo-hünd-animbo sihafi amoao mami afindi ra yagodimboe sa horombo hoafimariheanini,” mehuyosi, ḡga asu ai ahandi nimorimbo hifokoefimbo hohoanimomayu. ¹⁹Abraham ai yare hohoanimo-yuhüya, Aisak ai yifayu ana, God ai yifihündi botindirümbui yahuhaya hohoanimomayu. Iḡga moani hoafimbo randihu hoafindefihüya, Abraham ai ahandi nimori yifihündi nou hihiri maserümündu mbisefimboane.

Aisak, Sekop asu Sosepi-yomondi hoaf-ane

²⁰Aisak ahandi anihondümböfe hohoanimo-mbohünda ai ahandi nimori yimbu Sekop Isombo aboedi didiboado-mareapiri. Ai hoafi raninambo nini-moatükuniyo ahafanimbo sünguna tüküfemboayo ranahambo hoafimayupiri. ²¹Sekop ahandi anihondümböfe hohoanimo-mbohünda ai ndeara yifimbo yangiri-yuambe Sosepindi nimori yimbu ranahafanimbo aboedi-aboedimareapiri. Ai ahandi nimirimi wafu raniwami kikihamündü amofihü Godimbo seana Adükari aboedi hamind-anafi yahuhaya hihifimarüri. ²²Sosep ahandi anihondümböfe hohoanimo-mbohünda asu ai ndeara yifimbo yangiri-yuambe hoafiyuhüya, süngunambo Israer ai Isip hifi hiniḡindihi hehi ḡgorü hifina ḡgeimboyei mehu. Asu ai yifindua ahandi hamindi ranahambo nüḡgundihi-nüḡgundihi-mandihündi yahuhaya hoafimayundüri.

Mosesindi hoaf-ane

²³Mosesindi hond-afindi ahafe anihondümböfe hohoanimo-mbohünda ai ahafe nimori Moses ra wakirindife mburina aboedi hamindimayu ranimboane asu nindou adükari bogori Isip hifi hifandarandi ranahandi ahinümbi hohoanimo ranahambo yihimbokoate ḡgimi amoamo weindahifikoate sowarindife manimbafe. Sapo nindou adükari bogorindi ahinümbi ranane nda: Suda-yafe nindowenihi nimori muḡgu hifokoambirihind-amboane. ²⁴Moses ahandi anihondümböfe hohoanimo-mbohünda ai adükariyu mbura se wambo ana Isip-yafe nindou adükari bogorindi nimori Ferondi nimor-ani mbisahü-ndirimboyei yahuhaya hohoanimomayu. ²⁵Moses ai sapo Godindi nendambo ḡgorü nindou ai moaruwai-moaruwaimbo-marihindüra afindi tiḡirifoaye rani-babidimbo yahurai refemboyu hohoanimomayu. Iḡga asu ai moai bodifombo moaruwai hohoanimo süḡgu hihifi-hihifimbo hohoanimoyu. ²⁶Krais ranahambohünda Mosesimbo amoaniḡümbi hoafi hoafi-yahüdownani

ai munguambo kaki, hoeari, nginindi moatükuni napo Isip hifihü egoro ranahambo ngasündeamboayo yahuhaya hohoanimomayu. Raniyu ai süngunambo God ai ahambo tiñirifomayu rani takini aboedi moatükuni segodimbo-mayu ranimbo himboapomayu. ²⁷Moses ahandi anihondümbofe hohoanimo-mbohünda asu ai Isip hifi hiniñgire haya Isipihünda nindou bogorindi nginindi ranahambo yihimbokoate mahu. Nindou Godimbo hoeifikoate-mayu ra Moses ai hohoanimonambo yanggiri hoeimariri ranimboyu nginindi yanggiri manüngu hu. ²⁸Ahandi anihondümbofe hohoanimo-mbohünda nindou aheimbo Pasofa si ra botimareandi. Si ranifihi sipsip hifokoaru mburümbo yipurifihi hori kükihoemonda, God ai sünambeahindi nendi amongo nimori hifokoe-fembohünda koamarisherü ranai Israer nindou ranahei fikimi akimi hokoate-mbiyuwa yahuhaya se rani-moatükuni ra yaru mehupuri.

Israer afindi ai Godimbo anihondümbo-marihori

²⁹Israer nindou ahei anihondümbofe hohoanimo-mbohünda ai Hamburi Siriwara bamarihehindi moani hifi yanggiri süngu nou. Isipihünda nindou ai randihu badihehu yahomo houmbo raweafundane, hoe ranai koadürü-koadüreandühi titiporiko-mareapura yifisafimemo. ³⁰Israerihünda ahei anihondümbofe hohoanimo-mbohünda Godindi nginindinambo Seriko ngoafi-yafe giniri ra tiboai pindimboe sei hehi giniri ranahambo 7 ambe-ramindeimbimbo wakiyei wakimarihinda tütifoai pimayo. ³¹Rahap nimorehi nindowenihi birabiriyo-randeimbi ahandi anihondümbofe hohoanimo-mbohünda ai Israerihünda nindou yimbu ngoafi kosemindi-mbohünda samonggorimbo tükümeFINEANDA aboedi hihifi-hihifina worinimareapiri. Ranimbo-hündamboyo ahambo moai hifokoarundi nindou Godimbo anihondü-mbofekoate-yeimbi hifokoako-mafoarundüri ranambe.

Godimbo anihondümbo-rihoreimbi ranaheimbo tiñirifo tükümeFONDÜRI

³²Awı ro nini hoafi ngorü siheimbo hoafimandahi ngaha? Si moai gedühi niñgo ro Gideon, Barak, Samson, Septa, Defit asu nindou mungu Godindi hoafi hoafiyomo-rundeimbi-memo ranahamumbo hoafiyombo, nga wani. ³³Nindou ranai ahamundi anihondümbofe hohoanimo-mbohünda ndifo nindou-babidimbo yifiari-yomombo asu ai hamarihoemo. Bidifiri ai mbumundi hohoanimonambo yanggiri nindumbo hifandimarapuri asu ai nini-moatükunimboyo God ai saimbo horombo hoafimareapuri ra masowandümo. Raniyomo bidifiri ai adükari nimambeahi ninihondi ahandi ndüri raion ranahandi yafambe tapıru kikihimaründümo. ³⁴Bidifiri ai yihimbo sisireandeimbi hai nginindi-hamindi ahamundi hürütümbi püpimaranda mahoro ra

dikiru mamandundi asu bidifiri aboedambomefundi ranambeahindi ahamumbo pisaonambo hifokoeffepurimbo mehomo. Nindou ranimemo ai hamindi kemindikoate-memosi, nga asu süngunambo ai hamindi nginimaründümo. Ai yifiarambe moani titaboari-hoemondühiyomo asu ai ndifo nindou-yomondi harindifo nendi ranahamumbo wamafandüpuru.

³⁵Nimorehi bidifiri ahei anihondümbofe hohoanimom-bohünda ahei fikiminindi yifiyomondeimbi yanggiryafu marunda sahüpurümündi marihündi. Bidifiri ai karabusambe Godimbo daboadanambo-arihori ana, aboeda ngeimboyei, nga ai moei masei ranimboanei asu nindou ngörü ai ahei fi moaruwaimbo-marihindüra asu yifimaye. Nindou ranai aboedambofe yiboarukombo süngunambo yifiyei mburihu yifihündi botiyahi yanggiri aboedi ningombo-mayo ra hohoanimoyeihi aboedambofembo yiboarukomaye. ³⁶Asu bidifirambo hoafinambo moaruwai-moaruwaimborundüri asu bubumarundüri asu bidifirambo seninambo hüputüpu-rihoundüri karabus-ambe hiningimarundüri.

³⁷Bidifirambo nimoeinambo pütüyomondühi bubumarundüra yifimaye. Bidifirimbo sonambo yimbu kikirundüri sihoundüri asu bidifirambo pisaonambo hifokoarundüri sihoundüri marundi. Bidifiri ai aheimbo moaruwai-moaruwaimbo-rihindürühi tijirifo masahündüra moani napo-koate sipsip hoeari, meme hoeari rani yanggiri güdühi sahümündi hehi hahabodei wakimarihindi. ³⁸Sapo ai nindou aboedi hamindiyei, nga asu nindou hifi ranihündambo ai aboedi hamindi-yeipoani! Nindou ranai nimi wohi furikoate-yowohü, hifi wafuani hihiriyei wakirihindühi, nimoei ambisambe hifi ambisambe ranambe nimboei marihündi.

³⁹Sapo nindou muḡuambo ranai Godimbo anihondümbo-marihori ranimbo-wambo God ai nindou aboed-anei mehu, nga asu ai God nini moatükunimboyo segondürimboane yahu horombo hoafimareandi ra awi moai sahümündi. ⁴⁰God ai sünguambo sihefimbo muḡu semunimboayu aboedi moatükuni hondü ra ndore sihai hayambo wamboyu asu nindou ranai boatei semindikoate-maye. God ahandi hohoanimomo ana yahurai-ane, sihefimbo muḡu ramareamuna aboedi simongori-humindefimboane fi.

**Awi sihiri Sisasimbo yanggiri himboari pandihurühi
anihondümbo-ndihurimboane**

12 ¹Ḥga asu awi sihiri nüḡumandahua? Sihefombo ana nindou afindi ranai wakirihimunühi nine-moatükuni anihondümbofe ramarihindi raninambo sihefimbo anihondümbofe hohoanimomo nafuimarihümuni. Ranimbo-hündambo-animbo awi sihiri sihefihoari nine-moatükuni sihefimbo nafi gürareamuni ranane, moaruwai hohoanimomo nginindi hamindi kikihi safaramindimuni ranane ra yihirindihu hohu, ḡgusüfo ḡginindi foandihu hohu, sihefimbo hombo

God ai nafi hiniŋgimareamuni rasuŋgu ŋgefimboane. ²Awi sihiri Sisasimbo yanggir-animbo himboari pandihuri ŋgefimboane. Ai sihefi anihondümbofe hohoanimo nimindihani asu ai sihefi anihondümbofe hohoanimo rasuŋgunambo nafindamüdi hiniŋgi-ndeamunümbui. Ai nine-moatükuni tiŋirifo ahambo sowahi tükümeŋfendo ranahambo awi ro nimi keimbi karihendeimbifihi yifimboanahi, ŋga i ambe rani-moatükuni ra hiniŋgindihea yahu, ŋga wani. Iŋga hihifi-hihifi afindi ai suŋgunambo semindimboayu ranahambo hohoanimoyuhü ai amoaniŋgümbi moatükunimbo moan-ane yahuhü ŋginindi yare manüŋgu. Ranani asu ai haponda God muŋgu hifanda-randeimbi ahandi nimarifondi ahandi wari hondü warani amaru.

**God ai sihefimbo tiŋirifo asemuni ranana
sihefimbo didiboado-femunimboani**

³Awi se Sisasimbo randihi hohoanimo-ndahüdo, sapo nindou moaruwai hohoanimoyeimbi ranai yiboaruko-rihorühi moaruwaimbo-moaruwaimbo-marihora moan-ane yahuhaya ŋginindi manüŋgu. Ranimbo-hündambo-animbo asu se-amboani yahurai nimboei, ŋga se rani-moatükuni siheimbo tükündifeyoani ŋgusüfoambe garibindahindühi rühi randihi hiniŋgi-ndihimboyei. ⁴Se moaruwai hohoanimo ranahambo raguanambo-fembo sei hehi rani-babidimbo hüti-hütiyeihaneisi, ŋga awi moai moaruwai hohoanimombo yifiariyeihi sihei hori ai piyo, Sisasindi hori ramefeyo nou. ⁵Awi siheimbo God ai ahandi nimori nou ŋgusüfoambe kikimifoefeimbi hoafi wataporimbo-marandüri ra se mitaniri-hümündiai? Sapo Ai yare hoafiyuhü yahuya,

“Wandi nimori, Adükari ai siheimboya ai didiboadondihi hohoanimo-mbeyeia mbüsü haya ŋgorü süngunde randearani se ahambo himbori yanggiri himborindahüdo.

Asu ai siheimbo didiboadi-fembohünda ninimboyo se tiŋirifo dagadürani, ŋgusüfo nimbendeimboyei.

⁶Sapo Adükari ai nindou mami ŋgusüfo parareandi ana, didiboadore arandi.

Asu nindou mami asemüdu ana, ahambo wandi nimorani yahuhü aboedambohünda pakariherü arandi,”

Sindaun 3:11-12

mehu.

⁷Siheimbo didiboadofe-ndürimbohünda God ai pakari-hefendürimbo mbüsüwani ahandi nimori nou, se moani ŋginindi nimboei. Ranahandambo hündi se tiŋirifo asahümüdi ana, rani-moatükuni ra God ai ahandi nimorimbo-andüri haya rareandürühani. Hifi ndanihündambo boagiri ai nimorimbo didiboado-fimbohünda moai pakariherü randiyo? ⁸Nineafi nimori

sihambo Ape ai ahandi nimorimbo noureanini pakarihefenini-koateayu ana, awi se boagireimbi nimori hondüyafi-poani, nga se boagiri-koate nafinindi nimor-anafi. ⁹Sapo sihefi ape hifi ndanihündambo-memo ai sihiri mamikari hohoanimoyefani pakarihoumunani ana, I aboed-anesi, nga ambirimuni sefuhanehi. Rani süngumbo-animbo sünambeahindi Ape ranahandi hoarehi safindefühi ahandi hoafi süngundiho-mboane, nga rananimbo yanggiri niboademboeyefi. ¹⁰Hifi ndanihündambo ape sihefi ranai ana moani ahamundi hohoanimo süngumbo yinihoar-amboanemo pakararihoumuni. Nga God aiana sihefimbo farihefembo ai ro sürühehea-ndeimbayahi yahurai tükümbeahind-amboane yahuhayamboani rawareamuni. ¹¹Ape ai pakararihemuni sihefimbo aboedambo-hündambo rani-simboani ana sihiri ngusüfo nimbüyefühi nggiri hihifi-hihifindefi. Nga asu süngunambo pakarimari-houmuni ranahandambo didiboado-rihehu hohumbohündi ana, rani takinihündi mbumundi aboedi hohoanimo tüküfe-arandi. Asu ranimbo-hündamboane moani ngusüfo aboedi kife nimari hohoanimo ra tüküfeyowohane.

Sihiri firifiri-koate ngginindi hamindi tütüngindühu hohu nimboefimboane

¹²Ranimbo-animbo sihei wari ra afurindeirani wani, se moani hamindi tütüngindühündühi sihei tñjari ra hoafindeirani mandühari ngginindi didiboadondühi nimboei. ¹³Se nafisüngu yanggiri ngei, nga himborani pindahimboeyi. Nafi aboedi ra süngundihindani tñjari hoafi-koate ngginindindimboe. ¹⁴Se muñguambo nindou rani-babidimbo moani ngusüfo afurife kifeimbi hohoanimo asu sürühefimbi hohoanimo rani-süngu yanggiri süngundihündühi tñjirifondeihi nimboei. Rani hohoanimo süngufe ho rani-koate ana, nindou mami amboani nggiri Adükariimbo hoeindiri. ¹⁵Se awi hibadihümbö. Seambeahi nindou mami ai Godindi-mayo moani hipoambofe hohoanimo aboedi ranahambo bodiboadeambui. Asu seambeahi nindou mami ai hüühütimbü nimi anüngo nou tükefiyu ana, siheimbo tñjirifo dagadüra asu se moaruwai hohoanimo süngundihimboeyi. ¹⁶Nindou mami ai seambeahindi nimorehimbo hohoanimo nindowenihimbo hohoanimo yanggiri ngusüfo pandühi ngeimboeyi. Nindou mami ai seambeahindi Godimbo daboadi hihirindirümbui, sapo horombo Iso ai ahandi akidand-mayo sesi akidou yanggiri sesimbo yahumbo Godindi-mayo amüngo nimori ai semindimbo-mayo ra akidi-dibo sisemefineandi nou randifimbui. ¹⁷Se ra fifirihü, akidi ai masemüduambo süngunambo Iso ai aranimboaho hümoariyühü asu nini-süngundihea yehuenüngu hohoanimoyühü kokora wakimareandisi, nga asu ai moai rani-moatükuni ra semüdu.

Sihiri anihondümbö-rihundeimbi Godindi nggoafi hondühi tüküyahu-mboanefi

¹⁸⁻¹⁹Se God sowana hombo hohoanimondeihi awi moai Israer ramehindi nou Sainai wafu tüküyahi hoerihü asu sündihindi. Wafuambe

ranihü imami kikirandeimbi hai, muti kambiŋi kikirandeimbi nimbi, asu hoeweri nimoamondi-hoafiyowohü fufuŋi ai hoafiyowohü Godindi hoafi sünambeahindi tüküfehümbo-mayo yahurai awi moai siheimbo amboani tüküfeyondüri, ŋga wani. Nindou ranai rani hoafi tükümeŋeyo ra himboriyei hehi hoafiyeihi seiya, “Ro ŋgiri asükaindefi ŋgorü hoafi himborindefi,” masei. ²⁰Hoafi ranai yare yahurai tüküfeyowohü yahoya, “Nindouyo ninihondiyo Sainai Wafu ra wari parareandi ana, nimoeinambo pitiyo hifokoefemboane,” meho ra himboriyei hehi ŋgiri ro rasüŋgundihundi sei hehimbo. ²¹Rani-moatükuni ai hoeimarihindi ra moani yihimbo sisireandeimbi-mayo wamboyu Moses ai yare hoafiyuhü yahuya, “Ro awi hihamindari-yahühi yihimbo sisireheandi,” mehu. ²²Seana moai Sainai Wafu yahurahi tüküyahindi, ŋga seana God koadürümbo nüŋguweimbi ŋgoafi adükari Saion Wafu raniwami tüküyahimboanei. Rani ŋgoafi adükari ranana Serusarem-ane, ŋga sünambe naŋgoani Godindi sünambeahindi nendi afindi nimarimondi ŋgoafihü tüküyahimboanei. ²³Seana Godindi munguambo amoŋgo nimori-yei hihifi-hihifümbi fandifeambe tüküyahimboanei. Nindou ranahei ana ndüri ra sünambe parihi sihehinda mbengori. Seana sapo God nindou munguambo yibobore-randeimbi ranahambo, asu nindou aboedi mbumundiyeimbi God ai aheimbo nafiramündi hiniŋgi-mareandüri ahei yifiafi ranahambo sowahi tüküyahimboanei. ²⁴Sisas aiyu God-babidimbo simbori hoafi femindi sihefe ranahambo yipupuikiki manüŋgu ahambo-so amboani tüküyahimboanei. Ahandi hori aboedambo-fembohünda tütüŋarimayo ranana Aberindi hori ŋgasünde hayambo sapo Sisasindi hori ana simbori hoafi femindi sihefembo-hündamboyo, ŋga Aberindi hori ana simbori mbiro hoafimbo-hündamboyo. Seana muŋgu ranahambo-so tüküyahimboanei.

Sihiri hibadihumbo

²⁵Ranimbo-hündambo-animbo awi se hibadihumbo. God ai hoafinduan se ahandi hoafi himborimbo yiŋoaruko-yiŋoarukondeimboyei. Horombo nindou Godindi-mayo hoafi hifi ndanihü himborimbo yiŋoaruko-yiŋoarukoyei marihündi ranimboyei ai moai aboedambo fefoehindi. Sapo yahurai-ane sünambeahindi hoafi hoafayo ranahambo sihiri daboadanambo-arihundi ana, nüŋgundihu asu aboedambo mafeboehu-a? Ŋgiri randihundi. ²⁶Rani-simboani ahandi hoafinambo hifi nda hifihemayo. Ŋga asu hapondanimbo ai yare horombo hoafireandühi yahuya,

“Awi asükainda mamimbo ŋgiri hifi yanŋiri hifihendo,
 ŋga sünü kameih-animbo randifemboe,”

Hagai 2:6

mehu. ²⁷Hoafi ‘Awi asükainda mamimbo’ ranana yahurai-ane: Nüne-moatükuni God ai horombo nafimarandi ra hefihenambo

raguanambo-areandi ana, ngiri ningo, nga awandihoemboe. Nga asu nine-moatükuni hifihenambo refe hoeifekoate-aiyo ana, ranai ningomboe. ²⁸God ai nginindi hifandarandi ra sihiri asahumidefi ana, ngiri nini-moatükuni ai hifihenambo rande hoeindeandi. Ranahambo-animbo Godimbo hihifindi-hurimboane. Awi sihiri moani Godimbo ahinidefui ahandi ratüpuri ra kikihindi-humidefan-animbo ai ranimbo hihifimbiyu-wamboane. ²⁹Sapo sihefi God aiana nginindi hamindi hai muᅅu moatükuni sesi arandi nahurai-wambo.

Hohoanimo ranane God ai yifirayu

13 ¹Wandafi mami, hohoanimondeihi se simbori ngusüfo pefirüdehi ngei. ²Hidibori nindou tükündahindani siheimbo-so semündündüri worinifendürimbo hohoanimondei. Nindou bidifiri ai rarihindühiyei sünambeahindi nendi ai tükümfunda fifirife-purikoate moani sahüpürümüdi worinima-rihipuri. ³Nindou karabusiyahi animboei sapo se-amboani ai-babidimbo karabusiyahi animboei nou ranaheimbo hohoanimo-ndahündüri. Nindou ai tiᅅirifoeyani asu se-amboani ai-babidimbo tiᅅirifoeyi nou aheimbo hohoanimo-ndahündüri. ⁴Nimorehühife anamindühife hohoanimo ranana aboed-ane. Nga nimorehi nindowenihi ranai ahafe fi ranahambo simbori anihondümboferündafehü ndorine hifandi-mbirinand-amboane. Nindou didiyomo nimorehi sisihimoyomo asu nimorehi ai anamindihoandi birabirayei ana, ranaheimbo God ai yibobo-ndearümbui. ⁵Kakimbo ngusüfo pandihi ngeimboyei, nga se ranahambo hohoanimo-ndühümboyei. Nini-moatükuniyo se masihehindi ranimbo I ndear-ane nda mbisei. Sapo God ai yare hoafiyuhü yahuya,

“Ro siheimbo ngiri hiniᅅgindihearü,
 asu ro ngiri siheimbo daboadi hihirindihearü,” *Io 36:1*
 mehu. ⁶Ranimbo-hündambo-animbo sihiri himbo-koate hoafindefihüya,

“Adükari ai wambo farihendiri-randeimb-ani ranimbo wambo ro
 ngiri yihimbondahi.
 Nindou ai wambo nini-moatükuni nüᅅgumandundira?”

Buk Song 118:6-7

mbisefimboane, Bukambe ai hoafayo nou.

Nindou horombo bogorimboyafu manigomo ranahamundi hohoanimo süᅅgundi-humboane

⁷Horombo sihei bogorimbo-yafundeimbi nindou Godindi hoafi wataporimbo-marundüri ranahamumbo hohoanimondei. Horombo ai yaru manigomo ranimbo-animbo se hohoanimondei. Ai yarumboemo manigomo mbisei hehi ahamundi anihondümbofe ra yahurai-ane mbisei süᅅgundihindi. ⁸Sisas Kraisa aiana ngiri ngorü hohoanimondu,

nga mami rani yanggiri horombo maho hapondan-ambe asu süngunambo aho ra ai mami rani yanggiri nüngumboani. ⁹Ranimboane asu se awi rani-poanimbo wosihoafori yamundife hohoanimo ranai sihei aboedi ndofe yamundife ho hohoanimo ranambe tüküfeyowani asu se ngorü nafi süngundahimboyei. Godindi moani hipoambofe hohoanimo sihefi ngusüfoambe nginemindi ra aboedi safane, nga sesi wehimbori hori-horife ho hohoanimo raninambo sihiri ngiri nginindi ndahumindifi. Nindou didiyei ai rani hohoanimo ranahambo sünguarihi hei aheimbo hohoanimo ranai moai farihendüri. ¹⁰Sihefe fondi hiniñgirihi-mboanefi. Nga Godimbo sihou-rundeimbi Suda-yomondi ser wori ranambe ratüpuriyomo-rundeimbi aiana sihefi sesi mandife fondi-waminindi nini-moatükuni amboani ngiri dowadümo. ¹¹Godimbo sihai-randeimbi adükari bogori ai God nimiru-ambe ahambo ninihondi hifokoefe sihefembo-hünda moaruwai hohoanimo süngunambo hori sowandümo kefoau arundi. Nga amuri fi safi ranana giniri hundüni mandu arundi. ¹²Rani süngumboyou Sisas amboani ahandi horinambo nindou ranahei moaruwai hohoanimo popoai-hefembohünda Serusarem giniri hundüni yifimbo tinirifo adükari masemüdu. ¹³Ranimbo-hündambo-animbo awi sihiri ahambo-so giniri nafitambe hundüni ngefi ranihü amoaniñgambomarüwuri nou ai-babidi yahurai-ndefimboane. ¹⁴Nga hifi ndanihü moai sihefimbo koadürümbo niñgoweimbi ngoafi adükari nango, nga wani. Nga sihiri koadürümbo niñgoweimbi ngoafi adükari aboedi süngunambo tüküfembo ranimboanefi himboayefi. ¹⁵Ranimbo-animbo sihiri Sisasindi süngu hoafindefihüya, ‘God ai aboed-ani,’ mbisefimboane muñguambo si aho ra ahambo ninihondi sihefe rawefeyo nou. Ranane sihiri sihefi yafambe ra Godimbo ndahundowohü ranambo weindahi hoafindefihüya, ‘Ai yihoef-ani,’ nda mbisefomboane. ¹⁶Aboedi hohoanimo süngufe ratüpuriyowohü nindou mbonimbo-rühümündimbi fehefe hohoanimo ra se mitanindü-hümündihi hiniñgi-ndihimboyei. Sapo rani-moatükuni ra Godimbo sihefembo moatükuni nou-ane asu God ai ranimbo hihifi-hihifiyuhani.

God ai sihefimbo randeamuna aboedi nimboemboyefi

¹⁷Sihei bogori nindoumboyafu aniñgomo ranai siheimbo farihefe-ndürimbo yahomomboanemo hohoanimoemo. Rananemo ai sihei hohoanimo muñguambo si aho ra ai harihefe nimarikoate hifandu homo arundi. Rananimbo süngunambo ai Godimbo nini-moatükuni ratüpuriyoy ramarundi ranimbo hoafindimo-ndomboemo. Se ahamundi hoafi himborindeihimbo ahamundi hoarehindeian-animbo, asu ai moani hihifi-hihifi-ndimondühi aboedi randumboemo. Nga asu wanayo ana, ai afindi hohoanimonambo ratüpurini-ndimboemo. Ranana asu ngiri siheimbo rani hohoanimo ranai fandiheiri. Ranimbo-hündambo-

animbo se moani ahamundi hoafi ai hoafemo ra himborindeihi rasüŋgundihindi. ¹⁸Se Godimbo yihoefimbohünda didibafindei ŋgei. Ro fifirihundi ro mbumundi hohoanimo hohoanimoayefi ra, ŋga moani muŋguambo si aho ra sapo mbumundi hohoanimomayo rani yangiri süŋgundihu sefimboanefi. ¹⁹God ai siheimbo sowana hapondanambe wambo hihire koambirihendir-amboane samboanahi se Godimbo didibafindei sahehea düduarihandüri habodihi. ²⁰God ai ŋgusüfoambe afurife kifeimbi hohoanimo nimindhani ranai sihefi Adükari Sisas ranahambo yifihündi yangiri botimariri. Rananimbo asu Sisas ai sipsip hifandandembi nou sihefimbo hifandamuneimbi bogorimbomefiyu. Ahandi horinamboane koadürümbo yangorombo hoafi femindi sihefe ra ŋginiramindi arandi. ²¹Muŋguambo aboedi moatükuni sapo se semindimboayei ra God ai mbisagadür-amboane ahandi hohoanimo süŋgufehümbo ratüpuri-mbohünda. Sisas Kraisindi süŋgu-animbo sihefi ŋgusüfoambe ratüpurimbiyu-wamboane nine-moatükuni aboediyowani ai hihifi-hihifefiyu ranahambo. Sisas Kraisimbo ahandi ndüri adükar-ane mbisefi-mboane koadürümbo-koadürümbo, ŋga anihond-ane.

Bidifiranambo hoafi

²²Wandafi mami, awi ro siheimbo hoafipoa-yahandüri habodihi. Ŋga siheimbo ŋgusüfoambe ŋginemindi-ndürimbo-hündambo hoafi hoafehandüri ndanahambo himboarinambo yangiri hibadühindühi himborindei. Siheimbo ro pas nda sürü papimarihendi ra awi hoandari hamindiyopoani, ŋga wani. ²³Sihefi wandafi, Timoti, ai karabus-ambeahindi hiniŋgimarüwura tüküme fiyu ranahambo fifirimbirihori samboanahi hoafehandüri. Asu ai nimai wambo-so tükefiyu ana, ro siheimbo hoeifendürimbo asukai tükeheandi ra ai-dibo tükünda-hoamboyehi. ²⁴Sihei bogori nindou muŋguambo ranahamumboane asu Godindi nendi muŋguambo yihoefi-mayo hihifi hoafi nda hoafindahündüri. Itari hifihündi ai siheimbo hihifarihündüri. ²⁵Godindi moani hipoambo hohoanimo siheimbo muŋguambo mbifarihendür-amboane.